

Déli Hírlap

Redacția și administrația:
TIMIȘOARA, I. Piața Brătianu No. 3.
Telefon: 28—10

GAZETA MAGHIARILOR
DIN BANAT

Nr. cererii de insc. în Reg. publ. per. 934/1938
Trib. Timișoara
Redactor resp. Dr. VÁRNAY ELEMÉR

A nemzeti ujra- születés

korszakát nyitotta meg sok európai nemzet számára a háború utáni idő, amikor sutba dobták az avult intézmények egész sorát és a nemzet életét új alapokra helyezték. A világháború, rengeteg szenvedése mellett az összes népeknek, nem mulhatott el nyomtalanul, a négy évig tartó ellenségeskedéseken át is az emberek jobban megismerték egymás és megtanulták az értékeket egymásban becsülni is. Iskola is volt a háború, a halál iskolája, mely a jövőben nemzedékek jobb létét volt hivatott előkészíteni. A tömegáldozatok sirhantjait, melyekben sokszor az ellenfelek békésen nyugszanak egymás mellett, a legtöbb helyen már benőtte a fű, vagy az eke életelöntő barázdája szántja végig, hirdelve minden elmulás fölött az örök élet diadalát és folytonosságát. Akik élve menekültek a vízvatarból, de azok is, akik csak a frontmögötti élet sok nyomorúságából emlékeznek a pusztítás gyászos éveire, más szemmel nézték a világ folyását, bíráló figyelemmel tekintettek körül és meglátták azt, ami változásra, javításra szorul. Új szellem vette át az uralmat a lelkek fölött és ennek a szellemnek kellett érvényesülnie a nagy erkölcsi közületek, az államok életében is. A legutolsó huszonöt év alatt nagyobb fejlődésen ment át az emberiség, mint azelőtt évszázadok alatt. Új feltámadását ünnepeite a nemzeti érzés, de a szociális bajokkal szemben való beállítottsága is az élet közkatónáinak és generálisainak egyaránt. Új eszmék, új emberek születtek és kerültek felszínre, akik ezeknek az új áramlatoknak szolgálatába szegődtek. Etlodások történtek jobbra is, balra is. Kilengések jellemezték ezeket az etlodásokat, melyek sokszor újabb véráldozatokat is követeltek. Az életben semmi sem történik oktanul és nyomtalanul nem marad semmiféle megnyilvánulás. A történelem titokzatos erőinek oltárán bizonyára meg kellett hozni ezeket az áldozatokat is, hogy jobba, szebbé, boldogabbá tegyék a mai generáció utódainak életét. Még kavargó sok minden, még nem következett be a teljes tisztulás, de utban van a jobb jövő. Ennek a jobb jövőnek az eljövételét azonban elő kell készíteni, elő kell segíteni és nem szabad a véletlenekre bízni sem a magunk, sem gyermekeink sorsát. Ez történt Olaszországban, amikor a fascizmus került uralomra, ez történt Németországban, ahol a hitleri elképzelés szolgálja egy nagy nemzet érdekeit és — bármennyire borzalmatkeltő a rávaló emlékezés magában is — ez történt Oroszországban is, ahol ugylátszik csak hatalmas vérözön volt képes lemosni a multak minden hibáját és bűnét. Romániában a földreform — bármilyen fájdalmasan is érintett egyes osztályokat — volt az a nagyarányú társadalmi megnyilvánulás, mely az új idők jelében megszületett. A fejlődésben azonban nincsen megállás. Az élet mindig új és újabb problémákat vet fel, amelyeket nem hagyhat egyetlen előrelátó nemzet sem vakon magára zuhanni, hanem felkészül azok minél jobb és tökéletesebb megoldására. Ezt célozza nálunk a nemzeti újjászületés arcvonalának elnevezett és egyedül engedélyezett párt. Az első hívó szóra százszázalékos csatlakoztak ehhez az alakulathoz a régi pártviszáljakat megelégtelt néptömegek. Az ország nemzetkisebbségei várakozó álláspontra helyezkedtek, mert nem tudhatták, hogy milyen helyet biztosít számunkra az újraépítési munkákban. Most megjelent a törvény, mely a nemzetkisebbségek elhelyezkedését is körvonalozza az ország egyetlen pártjában. Eszerint a nemzetkisebbségek külön osztályokban tömörülnek a pártban belül, amelyben természetesen ugyanazon jogok illetik meg, mint a nemzetközöbbségi polgárokat. A tör-

A Nemzeti Újjászületés Arcvonaláról szóló rendelet törvény

A népkisebbségek a pártban belül külön csoportba
tömörülnek

BUURESTIBŐL jelentik: A fővárosi lapok leközlik a „Nemzeti Újjászületés Arcvonalá” megalakításáról hozott rendelet törvényt.

1. A Nemzeti Újjászületési Arcvonal az egyetlen politikai szervezet Romániában.

2. Célja a nemzeti ideál megerősítése, az ország fiainak és családainak egyesítése, hogy megerősítse a keresztény hit, a nemzeti kultúra kifejlődését és érvényt szerezzen a tisztességes munka lehetőségének a haza felvirágoztatása céljából.

3. Az Arcvonalba való belépését kérheti minden román férfi, vagy asszony, aki a magas célokat átérzi, amelyeket ez a szervezet el akar érni. A jelentkezők kötelesek igazolni büntetlen előéletüket és fogadalmat tesznek, hogy az Arcvonal rendelkezéseinek alávetik magukat.

4. A jelentkezők beiratkozása a városi vezértilkarságok, illetve a községi jegyzőségek útján történik. A jelentkezéstől számított három hónapon belül közlik a felvételeiről történt döntést.

5. Minden tagnak megvan az a lehetősége, hogy személyes hozzájárulásával közreműködjen a kilüztölt cél elérése érdekében, azonban az alkotmányban biztosított egyéni jogait és szabadságát megőrzi.

6. Az Arcvonal tagjainak politikai működése a helyi szervezetek által előírt módon vagy a törvényes hatóságok vezetésével történik.

Az élnikai kisebbségekhez tartozók, akik az Arcvonal tagjai, külön csoportban tömörülhetnek és a csoportok által gyakorolhatják mindazokat a jogokat, amelyeket a törvény biztosít nekik.

A továbbiakban a törvény rendelkezései előírásokat tartalmaznak arra nézve, hogy az Arcvonal végrehajtó bizottságainak szervei egyéni érdekeket ne szolgáltsanak. Az Arcvonal Legfőbb vezetősége, a Nemzeti Főtanács 150 tagból áll. A direktórium és a főtanács tagjait Öfelsége, II. Carol király nevezi ki a minisztertanács előterjesztése alapján. Az Arcvonal végrehajtó szervezetnek három vezértitkára van, akiket királyi dekrétummal kétévi időtartamra neveznek ki.

A törvény rendelkezései értelmében a párttagok egyenruhát és jelvényt viselnek. Mindazon tagok ellen, akik nem vetik alá magukat a kiadott rendelkezéseknek, különböző büntetéseket foganatosíthatnak. Az Arcvonal női tagjai külön alakulatokat képeznek és ezekre speciális feladatok elvégzését bízzák. Valamennyi párttag köteles hűségességet tenni.

Az Arcvonal jelszava: Munka és hűség a király és a nemzet iránt!

Az üdvözlés a jobb kar felemelésével történik. „Egészséget!” kiáltással. Az Arcvonal központi vezetőségének székhelye Buuresti.

A magyar kormány jövő héten tárgyal a zsidók kivándorlásáról

Nem akadályozzák meg a vagyontárgyak kállföldre vitelét

Buapestről jelentik: Az „Az Est” értesítése szerint a zsidók kivándorlása ügyében a magyar kormány a jövő héten tartja első tanácskozását. Illetékes forrásból a kérdéssel kapcsolatban a lap a következő értesítéseket kapta:

A kivándorlás kérdése nem egészen a magyar kormány hatáskörétől függ, mert nyilván hosszabb nemzetközi tárgyalások és megállapodások teszik szükségessé a kérdés megoldását. Tény, hogy nincsen olyan szándék, amely a vagyontárgyak külföldre való kivitelét a jelenlegi korlátozó rendszabályoknak felhasználásával megakadályozza. Ezért a magyar kormány szükségesnek tartja, hogy a kivándorló zsidó vagyoniának kivitelére vonatkozó esetleges rendelkezések kidolgozására külön felhatalmazást kapjon és ennek érdekében most folynak a tárgya-

lások. A magyar kormány más szempontok alapján akarja ezt az ügyet intézni, mint a német kormány és a méltányosság keretein belül kíván intézkedni.

A szélső jobboldali lapok hírt adtak, hogy Fixler Zoltán budapesti vendéglős a Magyarországi Zsidók Kivándorlási Egyesülete címmel mozgalmat indított a magyarországi zsidók Argentínába való kivándorlásának elősegítésére. A mozgalom vezetői nagygyűlés tartására kértek engedélyt, de a rendőrség ezt nem adta meg, sőt felszólította az engedély kérelmezőit, hogy vonják vissza kérelmüket, mert a zsidó törvényjavaslat törvényerőre emelkedésének ideje előtt korai volna intézményesen foglalkozni a zsidók kivándorlásának kérdésével. A kérelmet ezután vissza is vonták.

vény a dolog természeténél fogva csak az irányvonalakat állapítja meg, a részleteket a végrehajtási utasítás lesz hivatott szabatosan körülírni. Így tisztázásra vár, hogy a párt vezetőségében, amelynek a legszigorúbb hierarchikus elvek érvényesülnek, milyen szerep jut a nemzetkisebbségeknek. Mert például a tisztségek kinevezés útján nyervek betöltést, az esetleges parlamenti vagy közigazgatási jelöléseket a párt legfelső vezetősége hagyja jóvá és csak a jóváhagyás után bírnak érvénnyel. Ily körülmények között természetes, hogy a népkisebbségeknek

is kell képviselttel bírnok. Kérdés például az is, hogy a törvény értelmében szervezendő nemzeti gardák tekintetében a nemzetkisebbségeknek milyenek lesznek a jogaik és elhelyezkedési lehetőségeik. Mindezen kérdések tisztázása a végrehajtási utasításban történik és nyerhet rendezést. Valószínű, hogy ez a végrehajtási utasítás sem várat sokáig magára és akkor megnyílik az ut a nemzetkisebbségek részére is, hogy az új és egyetlen törvényes pártban kifejtessék tevékenységüket nemzettestvéreik és az egész ország boldogulása érdekében.

Daladier befejezte tuniszi útját, pénteken Algirban lesz

Lelkesedett a tuniszi nép Daladierért. — A tuniszi olaszok sérelmezik a tüntetéseket

Corbin francia követ fontos tanácskozása Chamberlainnal

Párisból jelentik: Daladier miniszterelnök tegnap rádióbeszédét mondott, amelyben megemlékezett arról, hogy hajnal óta sorra meglátogatta a Tunisz—tripoliszi határon lévő katonai erődítményeket és beszámolt a déli törzsfőnökök hűségnyilatkozatairól. Majd beszédét a következő szavakkal fejezte be:

— Hadseregünk az erő és az erény olyan benyomását kellette, amelyet azt hiszem, a világ egyetlen hadserege sem mul felül.

Daladier miniszterelnök a gabési tisztikaszíró erkélyéről felolvasta Lebrun köztársasági elnök üdvözlő táviratát, amelyben az elnök közli, hogy rendkívül meg van elégedve az utazás eredményeivel.

A francia közvélemény teljesen egységes Tunisz lakosságának érzelmeivel.

Az olasz lapok valamennyien felháborodással írnak a tuniszi olaszellenes tüntetésekről, amelyek során az olasz kereskedők kirakatait beverlék, sőt az olasz zászlót is elégették. Élesen támadják Daladier francia miniszterelnököt és megállapítják, hogy a tuniszi beszéd nem vall békekészségre.

Daladier egyébként vasárnap hajnalban érkezik vissza Párisba. Pénteken indul el Algirból. Szombaton Toulouseba érkezik, onnan szülővárosába, Orangeba utazik, amelyet szombaton este hagy el.

„FRANCIAORSZG NEM AKAR ELYNYOMNI“

Daladier miniszterelnök csütörtökön reggel hét óra 45 perckor a tuniszi Gabesből Spat városkába utazott, ahol mindössze félórát tartózkodott. A lakosság vezetőivel végighajtatott a városka főcúccán, ahol szengél vadászok álltak sorfalat. Innen Daladier miniszterelnök Elgenföbe utazott. Spatban Daladier a következőket mondta:

— Franciaország összes fiai egyesülését akarja és békét akar mindazokban az országokban, amelyek a francia zászló alatt élnek. A békét azonban csak oly mértékben biztosíthatjuk, amilyen mértékben testvériesen egyesülünk. Metz város felmondása így hangzik: Ha lelkét akarsz kívülről, először belső békéd legyen. Csak a belső békével érhetjük el azt, hogy a többi államok tiszteljenek. Mint francia ember, büszke vagyok arra, hogy mennyire megértették ennek szükségességét.

Tudatában vagytok annak, hogy Franciaország nem akar elnyomással uralkodni a nemzeteken, hanem együttműködéssel akarja erősíteni őket.

A feloszlátott nagyváradi Kereskedelmi Csarnok két iskolájának bizonytalan sorsa

Nagyváradról jelentik: A minisztertanácsi határozattal feloszlátott nagyváradi Kereskedelmi Csarnok felszámolására alakult bizottság megkezdte működését. Átvette a Csarnokot, lezárta a könyveket, csak az intézmény által fenntartott lány és fiú felsőkereskedelmi iskolák sorsáról nem történt semmilyen intézkedés. A kereskedelmi iskolát, amelyet 1888-ban Propper M. János tanár alapított, negyven évvel ezelőtt vette át a Kereskedelmi Csarnok és az impérium változása után is a testület, vezetése alatt maradt. Az iskola megkapta a nyilvánossági jogot és annak fenntartásához a Kereskedelmi Csarnokon kívül hozzájárult a Kereskedelmi és Iparkamara, valamint a város is. Az iskola kebelében hosszú időn keresztül tanonciskola is volt, ezt két évvel ezelőtt szüntették meg. A fiúgatoznak jelenleg 92, a leányiskolának pedig 90 növendéke van.

A Kereskedelmi Csarnok vagyonát nyolc-tíz millióra becsülik

és jogász körökben az a vélemény alakult ki, hogy a tényleges, valamint a már nyugdíjba vonult tanárokkal szemben vállalt kötelezettségek a Csarnok jogutódjára szállnak át. Egyelőre a szülők, tanárok és növendékek teljes tájékozatlanságban, izgalommal várják az ügy további fejleményeit.

Ez az együttműködés volt és marad Franciaország és Tunisz politikájának alapja.

Daladier szavait hosszas éljenzéssel fogadták és az egybegyűlt tömeg

ütemesen ismételte Daladier nevét.

Daladier ezután vonatra ült és folytatta útját. Délután hat órakor Daladier Bizertában a Foch cirkálóra szállt és Algirba utazott, ahová péntek reggel érkezik meg.

SZÍRIA ELFOGLALÁSA ÉS A FÖLDKÖZI-TENGERI EGYENSÚLY

Rómából jelentik: A Messagero című lap cikket írt, amelyben azt állítja, hogy Szíria elfoglalásával Franciaország megbontotta Olasz-

Franciaország ismétellen tiltakozott Chamberlain közvetítése ellen

LONDONBÓL jelentik: Corbin londoni francia nagykövet szerdán Párisból visszatérve, másfélórás tanácskozás folytatott Halifax angol külügyminiszterrel és közölte vele a francia kormány nézetét a Tuniszi követelő olasz sajtóhadjáratról. Corbin világosan éreztette, hogy Chamberlain római látogatása alkalmával közvetítést kezdjen Franciaország és Olaszország között. A Daily Telegraph értesülése szerint Corbin csütörtökön Chamberlain miniszterelnökkel is tanácskozott.

Beck lengyel külügyminiszter Berchtesgadenben

A kihallgatásra Berchtesgadenbe érkezett Ribbentrop német külügyminiszter is

Berchtesgadenből jelentik: Beck lengyel külügyminisztert csütörtökön délután 5 órakor magánkihallgatáson fogadta Hitler német birodalmi vezér. A lengyel külügyminiszter Lipsky berlini lengyel nagykövet, gróf Lubienszky követi tanácsos és Dörnberg követ kíséretében jelent meg a birodalmi vezérnél, aki Ribbentrop külügyminiszter társaságában látta vendégül Beck külügyminisztert. Német részről még jelen-

voltak Moltke gróf varsói német nagykövet, Hewel német követségi tanácsos és Schmidt alezredes. Beck külügyminisztert Hitler szárnysegéde kísérte el a pályaudvarról a Berghofba. A küldöttségek bemutatkozása után Hitler és Beck megbeszélésre vonultak vissza, amelyen német részről Ribbentrop és Moltke, lengyel részről Lipsky és Lubienszky vettek részt, továbbá Schmidt alezredes, mint tolmács volt jelen.

Megerősödött Japánban a katonai uralom

Konoye herceg mint tárcanélküli miniszter foglal helyet az új kormányban

Tokióból jelentik: A japán császár nem fogadta el öt minisztere, Arita külügyminiszter, Itagaki hadügyminiszter, Yonai haditengerészeti, Shiono igazságügyi és Gral Araki nevelésügyi miniszter lemondását.

Hiranuma új kormánya továbbra is folytatja Konoye herceg politikáját.

A mikádó ma este iktatja hivatalába az új kormány tagjait. A Hiranuma kormánynak négy új tagja lesz, míg Konoye herceg, volt miniszterelnök megmarad tárcanélküli miniszternek.

Itagaki tábornok csütörtökön délelőtt; Hiranuma báróval tanácskozott és közölte vele, hogy ha a hadsereg támogatását biztosítani akarja a következő politikát kell folytatnia:

— Kínával szemben a december 22-iki határozatot kell végrehajtani. Fegyverkezési programot kell megvalósítani a távol keleten, hogy mindenféle támadás ellen az országhatárokat megvédelmezhesse. A szellemi mozgósítást erősebbé kell tenni és az ipar teljesítményét fokozni kell, hogy minél nagyobb kivittelt lehessen elérni. A hadsereg nem kíván maga részéről senkit sem a kormányba juttatni, de nem zárhatja ki a kormány politikáját.

A császár magánkihallgatáson fogadta Hira-

ország kárára a Földközi-tengeri egyensúlyt. A lap nem követeli, hogy Franciaország ossza meg Olaszországgal a szíriai mandátumot, ellenben kitarthat, hogy a Földközi-tengeri egyensúlyt állítsák helyre Olaszország javára. Arról van szó, hogy tegyenek eleget a londoni egyezménynek, amely még ma is köti Franciaországot annak ellenére, hogy a francia sajtó szerint az 1936. évi Mussolini—Laval-egyezmény felmondásával Franciaországot Olaszországhoz már semminemű egyezmény sem köti.

MEGSÉRTETTEK TUNISZBAN AZ OLASZ ZÁSZLÓT

Római jelentések szerint az olasz lapok heves tiltakozással írnak a tuniszi olaszellenes tüntetésekről. A tuniszi olaszok vezetői megjelentek az ottani olasz konzulnál, akit felkértek, hogy tolmácsolja tántoríthatatlan hűségüket az olasz nép, az olasz király és császár és a Duce iránt. Az olasz konzul a tuniszi helytartóságon tiltakozó iratot nyújtott át és kifejezésre juttatta az olasz kormány felháborodását az olasz zászlót ért sérelem miatt.

A Stefani-ügynökség jelentése szerint a tuniszi olaszellenes támadások élénk visszhangot keltettek az olasz sajtóban. Az olasz sajtó megkérdi az eseményeket és hangsúlyozza, hogy az eseményeknek következményei is lesznek.

numa bárót és elfogadta az előterjesztett új kormánylistát, majd pedig az új kormány tagjai jelentek meg a mikádó előtt.

LONDONBÓL JELENTIK: Moszkvából jelentik: Szovjetországban nagy nyugtalanságot keltett a japán belpolitikai helyzet alakulása. A Szovjetben tartanak attól, hogy Japán katonai uralmának megerősödése fokozza majd az oroszellenes nyomást is.

Egy spanyol frontrészen a köztársaságiak, egyebütt a nemzetiek győznek

Valenciából jelentik: A Havas jelentése szerint a köztársasági csapatok az Estramadura és a Sequillo környéki frontokon jelentős győzelmet arattak. A felkelő csapatok súlyos veszteségekkel vonultak vissza.

Egy burgói jelentés szerint a kormánycsapatok, miután Borjas, Blancas városokat meghódították, a lerida fronton harcoló köztársasági csapatokat a legsúlyosabb helyzetbe kényszerítették. A köztársaságiak több helységet kiürítettek és felgyújtottak.

Pacha püspök újévi pásztorlevele

Az ókori bálványimádás
ismét életre kelt

és ujpogányság név alatt új Istent teremt magának

Pacha Agoston püspök az évforduló alkalmából pásztorlevelét intézte az egyházmegye papságához. A latin nyelvű püspöki körlevél többek között a következőket mondja:

Haladnak az évek, mint a sebesen folyó víz hálai. Letűnt egy esztendő az örökkévalóság ólébe, miént letűntek és elmerültek a többiek. Így év végén gen kívánatos alkalmunk kínálkozik arra, hogy fontolóra vegyük, mit is végeztünk az elmúlt esztendőben és eltökéljük magunkat arra, mit és mikép akarunk tenni arának virradó új esztendőben.

A családapa ilyenkor lelkében fontolgatja, hogy gyermekeinek s édesanyjuknak jól gondját viselte-e és hogyan szorgoskodik majd róluk, kiket a természet és vérség jogán reábizott az Úr. A földművelő, az iparos, a munkás, a kereskedő eltöprengedik azon, mit is végeztek, termeltek, állítottak elő, majd fontolóra veszik, jól, méltóan és helyesen jártak-e el? Te pedig, a lelkek pásztor, ugyanebben a kegyelemteljes órában, mely az őszintendőtől az újba elkísér, vedd fontolóra, hogy jól és lelkiismeretesen teljesített-e pásztori hivatásodat, a lelkek gondozását, mely Nagy Szent Gergely mondása szerint „a művészetek művésze”.

Kétségtelen, hogy a lelképásztorok manap több és nagyobb nehézséggel, bajjal állnak szemben, mint valaha.

Vétség lenne azokat figyelmen kívül hagyni, akár nem is léteznének, avagy lebecsülni azokat, mintha figyelmet se érdemelnének. Színtűgy azonban többre se tartsd azokat, mintha talán túlhaladnának erőt. A világháború öt évig dúlt, egyszer mégis véget ért. Bár azóta már négyszer öt év is eljárt fölöttünk, mégis úgy látjuk és érezzük, mintha még egyre folynék.

Szenvedjük a háború furiáinak következményeit, azok bizony még nem értek véget.

Félelmes földrengés volt, amely után még tovább is remeg a talaj és az enyhébb ingások még mindegyre érezhetők. Isten, ki végtelen és örök, ki mindenható, ki egyben igazságos bír, az igazaknak jutalmát, a gonoszoknak bünhődést rendel, amióta csak ember él a földön, minden korszakban szemben találta magát ellenfeleivel. A pogányság követői nem tagadták az Istent, csupán magukra, szűk és korlátolt gondolkodásukra, sokszor romlott erkölcsükre szabták isteneiket, illetve bálványait, hogy így imádják.

Ez a bálványozás, bár más néven és alakban, manap újratámadt és éppen „ujpogányság” név alatt teremt magának újra Istent.

Ingatag feltevés az egész, amely ma születik, holnap új feltevésre megdől, holnapután pedig, mint a többi mind, amely eddigél megelézte, a bölcsélet történetében már csak néhány szóval említett név marad. Kezdetől fogva él és fennáll s örökre érvényben marad a rend és törvény, melynek Isten a kútforrása, melyet Isten a maga dicsőségére s az emberek boldogságára rendelt és mindenkorra fentartani akar. Ez örök törvényből ered a többi mind.

Krisztus egyházának ellenségei, akiknek a pokol kapui is segítségükre sietnek, minden tőlük telhető gonosz és megvetendő módon azt aláásni, lerontani és kiirtani akarják. Aposztata Juliántól kezdve mindmáig hosszú a sora azoknak és sohasem hiányoztak és nem szűntek meg üldözni az egyházat.

Napjainkban pedig, mintha valamennyien hadra keltek és egységesen ostrom alá vették volna Krisztus hajóját.

Hiábavaló és haszontalan volt, maradt és lesz a jövőben is minden törekvésük.

Az egyház nem akar diadalmaskodni, sem bárkit is elnyomni. Az egyház csupán élni akar, tovább dolgozni és az embereket üdvözíteni. És miként hitelhagyott Julián s mindannyian, akik a Krisztus iránti gyűlöletben nyomon követték, megsemmisültek,

színtűgy Trockij, Lenin és Sztalin, a zsarnokok, kik Mexikóban, Spanyolországban a keresztények, a papok és apácák vért szomjazták: megsemmisülnek, elenyésznek.

Az emberi nem történelme pedig megvetéssel hirdeti majd gonoszítottait. Az egyház pedig tovább fog élni és munkálkodni isteni hivatása betöltésén.

Testvérek és kedvelt Fiaim! Ez a mi hitünk: Akár élünk, az Úrnak élünk, akár halunk, az Úrnak halunk meg. Így akarunk Krisztusért küldetésben járni és az egyháznak szolgálni. Így akarjuk végül a szemünket lezárni és egyben üdvözülni. De még

más feladatot is kell teljesítenünk s ez a mi papi életünk, a lelképásztori munkánkra és fárada-mainkra, hivatásunkra és teendőire tartozik.

Kell, hogy a papok a világi híveknél belsőleg és külsőleg egyaránt szentebb életet folytassanak és előtűnik erényeikkel és nemes cselekedeteikkel példa gyanánt ragyogjanak.

Erre kötelez minket az egyház. Elsősorban tehát légy önmagadnak lelképásztor. A pap a legszentebb ügyeket intézi, köznyelven szólva: a titkokat kezeli.

A főpásztori szózat ezután sorba veszi az önmegszentelés eszközeit, az imádságot, elmélkedést, a bűnbánat szentségéhez való gyakori járulást, majd így folytatja:

Legyetek híveitek jó és gondos pásztorai. Ne riadjatok vissza a lelkek gondozásában a nehézségektől, amik elétek گردúlnak. Így végezzük be az ő-esztendőt és így lépünk be az újba, amellyel Isten végtelen kegyelme avégből ajándékozott meg, hogy tovább is munkálkodjunk érdemeket szerezni az örökkévalóságra.

A megyéspüspök ezután atyailag megköszöni és szívből viszonzja a papság karácsonyi és újévi köszöntő leveleit, majd Szent Pál szavaiat fejezi be pásztorlevelét: Kegyelem mindazokkal, kik szeretik a mi Úrunk Jézus Krisztust.

Elfogták Stefanescu rektor
három merénylőjét,
akikre halálbüntetés vár

Az egyik tettes a kolozsvári Pasteur-intézet szolgájának lakásán rejtőzött

Kolozsvárról jelentik: A rendőrség és az állambiztonsági hivatal több, mint egy hónapnyi nyomozás után elfogta Stefanescu-Goangă egyetemi rektor merénylőit, akik Gruia detektívét is agyonlőtték. A három merénylő közül az egyik Uta Dimitriu ötödéves orvostanhallgató, caracali illetőségű, a másik Dumitrescu Ioan harmadéves orvostanhallgató, akinek legutolsó lakása Kolozsváron, a Prof. Marinescu-ucca 42. számú házban volt. A harmadikat Atofanei Gheorghenek hívják és Ploestibe menekült.

A gyilkosokat az új alkotmány előírásai szerint halálra ítélték.

Dumitrescu Ioan szülőfalujában fogták el, ahoza Gruia Enache meggyilkolása után menekült. Uta Dimitriu elfogatását csak a véletlenek lehet köszönni. Egy kolozsvári uccasprő egy ismerős detektívhez fordult azzal a kérelemmel, hogy szerezzen neki lepecsételt, de ki nem töltött személyazonossági bizonyítványt és ezért 400 lei jutalmát ajánlott fel neki. A detektív, akit Cioranak hívnak, látszólag beleegyezett a ajánlatban, de közölte ezt felettessel.

Azt az utasítást kapta, hogy fogadja el az ajánlatot s a megjelölt napon és helyen az uccasprővel együtt elment a Pasteur-intézet Mesaros nevű szolgájának a lakására. Itt keresztkérdések alá vették Mesarost, aki csakhamar bevallotta, hogy a személyazonossági bizonyítvány Uta Dimitriu diák részére szükséges. A rendőrök erre átkutatták a lakást és

egy szalmazsák alatt megtalálták Utat. A szalmazsákon Mesaros leánya és felesége feküdtek.

Mesarost és feleségét is őrizetbe vették. Atofanei Ploestiben fogták el. Megállapították, hogy

ő volt a Stefanescu-Goangă elleni merénylet értelmi szerzője.

A revolvereket ő szerezte és ő adta át Uta és Dumitrescu diákoknak, november 28-án pedig megjelent a merénylet színhelyén velük együtt. Atofanei egy fa mögé bújt el és amikor Stefanescu-Goangă Gruiaival együtt megjelent, megadta a jelt a merénylet elkövetésére. A merénylet értelmi szerzője mărăsesti származású és a kolozsvári egyetem volt diák.

Önálló államot akarnak alakítani
a doni kozákok

Az Ukrajának nevezett területből is követelnek. — Újabb támadás a szovjetbireadalom egysége ellen

Prágából jelentik: Pénteken nyílik meg a doni kozákok nagygyűlése, amely három napig fog tartani. A nagygyűlést Pepov tábornok, a doni kozákok atamánja fogja vezetni, aki ismereti a jövőben folytatandó politikáját. Valószínű, hogy ez az összegyűvel adott alkalmat azokra a híresztelésekre, hogy a Csehszlovákiában élő lengyel és szovjetorosz menekült ukránok tartanak nagygyűlést. Popov tábornok az újságírók előtt elmondotta, hogy ő

több, mint 15 milliós nemzeti vezére, amely félmillió négyzetkilométernél nagyobb területen lakik

Ukrajna, a Kaukázus, a Fekete-tenger és a Kaspi-tó között. A nagygyűlés célja a független kozák állam feltámasztása és érvénybe akarják léptetni a kozákok 1918. évi alkotmányát. Ennek első szakasza kimondja, hogy

a kozákok által lakott területek független és szuverén államot alkotnak, amelynek élén az atamán és a kormányzótanács áll.

Fel akarják tehát ezt a területet szabadítani a szovjet uralma alól. Jól tudja, hogy az ukránok jelenleg a kozákok leggazdagabb területeit követelik, a doni medencét, de reméli, hogy el fogják ismerni az 1918-ban megállapított határokat.

„DURA-IDEAL”
az új rádióelem

Hazánk legnagyobb és legelőnyösebben ismert elemgyára, a DURA-MŰVEK R. T. Temesvár, ismét egy hasznos és kellemes megkezeléssel szolgál elemfogyasztóinak és rádiósoknak. Ezen gyár az elemtechnika legújabb vívmányaként egy újfajta, kivételesen nagy kapacitású elemet konstruált és hozott piacra, amely teljesítő- és raktározó-képesség tekintetében minden eddig ismert kísérletet jóval felülmúl. Az új elemnek

„DURA-IDEAL”

néven kerültek forgalomba, formájukban valamilyen nagyobbak a rendes zseblámpa-elemnél és speciálisan telepes rádiók részére szolgálnak. Ezen elemek rövid ideje vannak a piacon, de máris óriási keresletnek örvendenek. Hogy olvasóinkat ezek kivételesen nagy teljesítő-képességükről tájékoztassuk, megemlítjük, hogy kapacitásuk normális igénybevételeknél kb. 600—800 üzemóra és 20 M. A. megterhelést bírnak el. Kétségen felül áll, hogy az új típusú rádiók részére a legideálisabb elem, mely körülményre i. t. olvasóink figyelmét felhívjuk. A DURA-IDEAL minden viszonteladónál kapható, technikai felvilágosítással készséggel rendelkezésre áll az UZINELE DURA S. A. Temesvár.

FALUSI KISLÁNY SORSA A NAGYVÁROSBAN

Egy évvel ezelőtt Erdély egyik városából lejött egy magyar leányka Bucurestibe állásba. Nem vágyódott éppen Bucurestibe, mert csendes kisváros-hoz szokott természete félt és irtóztott a zürzavartól, a sok embertől, forgalomtól és a magányosságtól, de máshol nem kapott állást, semmiféle utánjárás dacára. Azért jött el otthonról, mert meguntta az éhezést, két kezét munkába akarta állítani, hogy egy szájától megszabadítsa az otthoni nélkülözöket. Manikürös lány volt, szépen ondolált és nagyon szeretett volna mielőbb munkához jutni.

Először az állomáson érezte magát egyedül, amikor egyetlen ismerős lelket sem látott; tolongás, zaj, rohanás vette körül és egy csomó kéz, mely baksis reményében a táskáját rángatta. Egy volt iskola-társnőt keresett először is, akit nem talált meg és kissé megsejtve kódorgott; üzletről-üzletre.

Néhány nap múlva állást kapott egy elég forgalmas üzletben, ahol a kopott ruhás, félnék leányka a jól ápolott, csinos kisasszonyok között ugyancsak feltűnt. De azután ment minden, mint a karikacsapás. Jött a fizetés, a borralvaló, a ruha, az ápoltság és a rutin. Négy hónapos bucarestii lakos korában az erdélyi leányka már nem ütött el a többitől, még csak tisztességben sem. A tisztesség az a valami, amit nagyon sokféle képen fognak fel, főképp egy fővárosban. Jó alak, csinoság, vidámság, kevés fizetés, sok borralvaló és kívánatra „müseron kívül” egy pohár borocska — záróra után.

Az erdélyi leányka kivétel volt részben, a záróra után nem azzal kezdte, akinek napközben a körmeit lakkozta, hanem egész véletlenül és ártatlanul esett bele az ügybe.

Vannak itt is tisztességes fiatal emberek, akik végre találnak egy szelid, bájos, nem raffinált vidéki leánykát, akiről lesír a jóság, a szorgalom, az ügyesség és a feleségtípus, nem beszélve arról, hogy mellesleg egy filmszínésznőre hasonlít. Ezek a fiatal emberek „boldogok”, hogy találják a sok kitanult, kifent dáma között egy ibolyát és az ibolyát az ilyen tisztességes fiatal emberek először sáfárai viszik az utcára, később a parkba, ahol az évi néhány milliót talán éppen azért investálják a park szépítésébe, hogy az ilyen szerencsétlen leányok ott teljesen megszédüljenek. Az édes piros halacskaiktól, a millió szintől, a mohás kőveken csörgedező vízestől, az andalító zene mellett csónakázástól és a pohár söről, melyet igazán érdemes megkockáztatni.

Talán szomorú, hogy egy pohár sörrel, szép környezettel, három bókkal mennyi mindent lehet

kapni, de sajnos sok az olyan leány, aki csak azt tudja, hogy eddig sirt, éhezett, nélkülözött és most jó. A fizetés, a munka, a ruha, a szépség, a darab sütemény, a séta és nagy-nagy egyedülletben, forgalomban, rideg otthonlan hónapos szobában irtózat az egyedüllet. Órákon át lehet járni, anélkül, hogy valaki ráköszöntsen az emberre, nincs meg az anyai szeretet, a simogatás, az érdeklődés, a becélzés, a melegség, a hozzáartozás, az otthon. Ennek a hiánya az oka mindennek és annak is, hogy az ilyen egyszerű, dolgozni és megélni vágyó leányok az életüket is odaadnák pár meleg szóért. És a nagyvárosi aranyifjúság oly jól tudja ezt, oly szépen tud beszélni, oly kellemesül tudja szavakkal varázsolni az elhagyatottságot és oly őszintén tudja igérni, hogy ez örökké így lesz, hogy egy a sorsuk, az Isten egymásnak teremtette őket és bódító színekben festik az eljövendő kis otthon meleg báját.

Ennyi volt az egész.

A teremtés koronája gondolatban vállonveregeti magát, hogy ő ellenállhatatlan, bejegyez a noteszába egy új nevet, amit nem szabad egyelőre születésnap, névnap, stb. alkalmával elmulasztani, megünnepelni, rágyújt egy cigarettára és felsóhajt.

Az erdélyi leányka nyolc hónapja volt a nagyvárosban, amikor megbetegedett. A lába fájt és félt az izomgyulladásától. Másnap nem tudott felkelni, azután orvost hívtak — és elvitték a kórházba.

Az ügyvédnét bosszontotta, hogy az új manikürökisasszonynak megint el kell magyarázni, hogy a körmet kissé hegyesen szereti, kétötöd fehér és háromötöd vörös lakk vegyítve és mikor elment, jutott eszébe, hogy elfelejtette megkérdezni, mi baja annak a kisasszonynak, aki eddig „kezelte”. A kollégák nagyott lóbáltak a fejkön, hogy „ilyenek a nők” és a kolléganők összesztgák, „hülye. nem tudott vigyázni...” — és ment minden tovább a legnagyobb rendben.

A rideg hónapos szobát kiadták másnak. A leányt öt hónapon keresztül szállították egyik kórházból a másikba. Borzalmas volna végigcsorolni, mit szenvedett és mi minden ment keresztül kezdve a operációtól a haldoklásig. Szegény anyja, mint egy félrült virrasztott; az ágya mellett és imádkozott szakadatlanul. A leány beesett; arccal, törőfényű, értelmetlenül keringő szemekkel feküdt kintzotta, kimerülten megundorodva magától és az élettől. Az elmúlt hónapok kintjai, átjajgatott éjszakái, fájdalmai, szívtelenségei, a kórházi áporodott tömegszobák, a fáradt és érzéketlen madámok teljesen tönkre-

Feleségem hosszú hónapok óta gyomor és epebántalmakban szenved...

Tafrov Nicolae, Virga községből, írja a következőket:

„Feleségem, aki hosszú évek óta gyomor- és bélbántalmakban szenved, egy üveg Gastro-D. elhasználása után olyan feltűnő javulást mutat, hogy az egész szegében feltűnés keltett ez a világhírű gyógyszer, szíveskedjék még egy üveget küldeni...”

A világhírű amerikai Gastro-D. azért olyan népszerű és nélkülözhetetlen minden családban, mert 10—15 éves gyomor-, epe-, vese-, bél- és májbajok, ideges, makacs fejfájások esetében rövid kúra után (3—4 üveg), kitűnő eredményeket mutat fel. Orvosok is ajánlják. Gastro-D. kapható gyógyszerárakban és drogériákban, vagy postán megrendelhető 135 lei utánvét mellett Császár E. gyógyszerárakban, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

tették és talán csak azért élt, mert nem volt ereje az öngyilkossághoz sem.

Azután lassan, lassan gyógyult. Szinte csodának számított, mert már lemondta róla. De túl volt a veszelény és az anyja is elmehelet, hívta az otthoni köteleesség. Még két hónap fekvés, felmarjult derékkal, megmerevedett lábbal. Társa a fásultságban egy jajgató valaki volt a szoba sarkában, közvetlen mellette egy csokor száraz virág, egy könyv, néhány levél otthonról és egy mézesüveg. Csendélet.

De lassan már élni akart és eljutni onnan, a kórházból, a városból, — haza, a kisvárosba, a gondba, de az otthonba. Az orvos megmondta, az egyik lába merev marad, de talán tudni fog járni mankóval.

Szegény erdélyi leánykát elvitték haza, valamit autóval, melyet szalmával és ágyapárnákkal béleltek ki.

Nem 5 az egyetlen, aki így jár. Sokan vannak, akik jók, becsületesek, munkavágyók és nem akarnak mást csak élni. Megélni. Hogy így sikerül, vajjon ki is a hibás, a jó éget tudna megmondani. Sokan vannak, akik így elmennek otthonról, mert sir a gond, tervekkel, álmokkal vannak telve, ambícióval és vágyval a megélhetés után, a szeretet, egy ember és majd egyszer egy saját kis otthon után.

A hiba talán bennük van, a gyengeségükben, a hiszékenységükben, vagy talán a szülőikben, akik elengedik őket egyedül és nem nevelik őket előzőleg önállóságra, küzdelemre. Vagy az életben, mely nem juttatja nekik az otthoni falat kenyeret.

Vagy talán abban a buta kis melegen dobogó asszonyi szívükben van a hiba, mely olyan őszintén, becsületesen és odaadóan tud szeretni. (Bucuresti, január hó). T. Horvát Ilona.

A kincs

Írta: E. W. BROWN

Megértem azt az örömet, amelyet Kolumbus érezhetett, amikor annyi viharos hét után végre megpillantotta a szárazföldet, amely a szenvedések végét jelentette. Körülbelül hasonló érzés lehetett az, amit éreztem, amikor hat heti folytonos cselédválság után a feleségem végre egy „kincset” fedezett fel. Hat hét előtt dobtam ki a „mindenest”, mert kiderült, hogy aminél elután a lakás magára maradt, koktéltársaságot hívott össze és a szivarjaimat szivatta el a vendégeivel. Azóta egymásután öt „háztartási alkalmazott” következett egymásután.

Nem akarok abba a hibába esni, hogy mindenik esetről oknyomozóan beszámoljak, amint a feleségem szokta tenni, amikor a barátnőjével délutáni teán találkozik. Csak azzal a beismeréssel tartozom, hogy a gyakori változásokban valamelyes szerepe a feleségem türelmetlenségének is volt. Így például az egyik háztartási angyalmak már a harmadik tányér eltérése után azt a megjegyzést tette, hogy ha huszonnégy óra alatt három tányért tör el, két hét múlva a markunkba foghatjuk a sültet és a cillinderemben találjuk a levest. A másikkak pedig azt az ajánlatot tette, hogy a bevásárlásoknál érje be harminc százalék lopással, mire a derék nő azt felelte, hogy ilyen korlátozást nem hajlandó elfogadni.

Istenem... mégis beleestem a hibába, amelyet el akartam kerülni, tehát abbahagytam az esetek ismertetését és visszatértem Amerika felfedezéséhez... illetve ahhoz a boldog perchez, amikor a feleségem bejelentette, hogy „kincset” talált: nagyszerű „mindenes szakácsnő”, akinek remek „hosszu bizonyítványai” vannak. Két teljes hónapig is szolgált egy helyen Ismétlem, boldog voltam, mert a szakácsnő nélkül időszakokban a feleségem főzött, aki remekül teniszek, de a szakácskönyvből olvassa ki naponta a recepteket. Remekműveket talált fel naponta egyéni felforrással módosítva a főzés sok évszázados törvényeit.

— Anny — mondtam a feleségemnek —, ha

nem haragszol meg, azt tanácsolnám, hogy ezzel az új angyallal légy végtelenségig türelmes.

— Még kiderül, hogy én vagyok az oka mindennek! — vágott vissza a feleségem — az anyám sokkal erősebb a cselédséggel, mint én és mégis évekig elmaradnak nálá.

— Az mind régi, kipróbált személyzet. Az „anyád módszerét” a mai nemzedék nem tűri el.

— Rendben van, kezefogok csókolni neki — vágott közbe a feleségem —, a reggelit az ágyához viszem és én fogom foltozni a harisnyáit!

Másnap reggel beállított, az új „mindenes szakácsnő”. A baj már ott kezdődött, hogy a neve Anny volt. A feleségem felvette a gondolat, hogy esetleges zavarok elkerülése végett jobb volna ha Cilynek szólítanák, de komoly visszautasításban volt része:

— Kérem, ha már a nevem se tetszik a nagyságának... — jelentette ki.

Mire Anny... már tudniillik a feleségem, ijedten kijelentette, hogy maradjon csak az angyal Anny, mi pedig elhatároztuk, hogy ezután a feleségemet csak „drágám”-nak fogom szólítani, hogy félreértés ne kerekedjék a nevek azonosságából.

Elérkezett az első ebéd ideje.

Mosolyogva fogadtuk a „kincset”, amikor a tállal belépett a szobába és még egymásnak se mertük bevallani, hogy az ebéd borzalmas. Félünk, hogy kölcsönösen igazítjuk egymást és ebből újra kabinetválság kerekedik. A következő két-három nap alatt azonban az étel minősége kissé javult és legálább már félig-meddig ehető holmi került az asztalra.

A takarításnál olyan csörömpölés hallatszott be a szobámba, mintha gépfegyverek kattognának, pedig „Anny” csak port törölgetett, igaz, hogy közben megtizedelte a szobrokat és díszfárgákat. Ugy látszik a klasszikus szobrok iránt volt különösebb előszeretete, mert valamennyinek letörte a karját. Szegény feleségem olyan végtelen türelmet tanusított, hogy a vértanúk jutottak az eszembe, de én csak egyre biztattam:

— Drágám, mindennél fontosabb, hogy ne lásunk minden héten új arcot. Hiszen az étel már nem mindig ehető. Majd belejön a főzésbe. Nem mondom, hogy nem bánám, ha kevesebbet törne zuzna, de maradj elég. Az a Napoleon szobor, amit eltört, már ugys idejéig mult holmi volt.

A feleségem felsóhajtott, de nem vitatkozott. Napról-napra lemondóbban alkalmazkodott „Anny” rendszeréhez.

De mindez nem használt. Hiába mosolyogtunk megértéssel, ha „Anny” a porzivó csövével bezúg a könyvszekrényem üvegét, vagy szendén mosolyogva lecusztatott a tálcáról egy tálat, Anny állandóan fölünyes hüvelyekkel kezel minket. Tizenötödikén, délelben bejelentette a feleségemnek, hogy felmond.

— Mi jut az eszébe? — kérdezte a feleségem — nincs megelégedve a hellyel, vagy a fizetés, kevesli?

— A fizetést nem keveslem — mondta az angyal.

— Hát akkor mi a baja? Hiszen egy rossz szó nem hallott, amióta itt van. Akármint csinál, még csak észrevétele se teszünk. Hol bántak magával valaha így?

— Éppen ez az hiba — jegyezte meg az angyali „Anny” — nem szeretem az olyan házat, ahol az asszony semmire sem ért, mert ott a munkája; nem tudják megbecsülni. Szándékosan odaégettem néha az ételt és eltörtem egyet-mást, mert kíváncsi voltam, hogy szól-e a nagysága valamit. A feleségem tágranyit szemmel bámult a házi szörnyetegre, azután villámgyors mozdulattal felkapott egy tányért és a fejéhez vágta. Éppen akkor léptem a szobába és megrémülve kiáltottam fel:

— Az Istenért... mi történt itt?

— Anny „unatkozott”, mert mindig csak mosolyogtunk — felelte a feleségem — és ezért felmondott. Nem akartam, hogy rossz hírünket költse, tehát legalább bucsuzól hozzávágtam egy tányért.

A „kincs” bőve rohant ki a konyhába, mi pedig megkönnyebbülten éleltük meg egymást, mi pedig megfogadtuk, hogy visszatérünk az „anyósom mód szeréhez”.

Romániai származású a Párisban letartóztatott filmjejedelem

Jasiból indult el Bernard Nathan karrierje. — 600 millió frankos visszaéléseiért kell lelelnie a francia film nagyhatalma vezérének.

Bucurestiből jelentik: Néhány nappal ezelőtt röviden már beszámoltunk arról, hogy a francia hatóságok letartóztatták Bernard Nathant, az ismer nevű francia filmmagnást, aki a feljelentés szerint

óriási arányú csalást követett el különböző vállalkozásainál.

A fővárosi lapok most a nagy szenzációt kelto bűnüggyel kapcsolatban érdekes adatokat közölnek Nathan Bernard pályafutásáról.

A francia filmmagnás körül támadt bűnügyi bonyodalomnak romániai vonatkozást ad az eddig ismeretlen tény, hogy

Bernard Nathan ragyogó pályafutása tulajdonképpen Jasiból indult el.

Szegény moldovai család gyermeke volt. Eredeti neve Bernard Tannenapf volt. Ez a Bernard Tannenapf nyughatatlan véri fiatalember volt, aki 1920-ban vonatra ült és néhány nappal később Párisban kötött ki. Hajlamai a film felé vonzották, amelyben felismerte a nagy üzleti lehetőségeket. Kezdetben „válogatott társaságok” részére kevésbé erkölcsös filmeket gyártott, a mi neknek ő volt a szövegírója, sőt szerepeket is vállalt bennük. Lassan kis tőkét gyűjtött össze és ezzel komolyabb vállalkozásokba kezdett. Hat évvel később, 1926-ban, Rapid-Film névvel vállalatot alapított és ügyesen gyümölcsöztette a reklámlehetőségeket.

Ő volt az első, aki a vetítési reklámokat alkalmazta.

A vállalkozás szépen fejlődött s Tannenapf 1928-ban megvásárolta a Pathé-Cinema részvénységét. Megszerezte a francia állampolgárságot is és nevet változtatott. Bernard Tannenapfból Bernard Nathan lett, a Pathé-Cinema pedig a Pathé-Nathan nevet vette fel.

Ezután valóságos aranykorszak kezdődött. Az új filmvezér családtagjait is elhelyezte. Fivérét megtette a vállalat vezérigazgatójává, míg sógorát propaganda-főnöknek nevezte ki. Több filmjüket hatalmas sikerrel játszották a világ minden részében. Különösen nagy sikert aratott a Jean D'Arc. A szélhámosok királya és legutóbb a Fakereszték című háborús film, amelyet Roland Dorgelés világhírű regénye nyomán készítettek. Ömlöttek a milliók és Bernard Nathan közéleti tényező lett: ragyogó estélyein a felső tízezer kitűnőségei találkoztak. A vállalat alapítóként később 50 millió francia frankról 160 millióra emelték és ekkor már egy miniszterhez

Tízéves fiu borzalmas kalandja a faskamrába zárt farkassal

Vasluiból jelentik: Megdöbbentő gyermektragédia történt a Vaslui-megyei Fastaci községben. Rusu Nicolae erdökerülőnek csapda segítségével sikerült egy hatalmas farkast fognia, amelyet ideiglenesen a faskamrába zárt. Az erdökerülőnek az volt a szándéka, hogy a vadállatot lasiba szállíttatja, miután a CAPS az élve elfogott és beszolgáltatót vadakért, különösen a farkasokért, magas jutalmat fizet. Rusu Nicolae 10 éves fia, aki az esti órákban érkezett haza, mítsem tudva a vadállat jelenlétéről, gyanútlanul nyitotta ki a faskamra ajtaját, hogy a nála levő szánkót ott elhelyezze. Amint az ajtó kinyílt,

a vadállat rárohant a gyermekre, akit össze-marcangolt.

Mintegy másfélórával később az erdökerülőnek feltűnt, hogy fia még mindig nem érkezik haza. Keresésére indult, a szomszédok és ismerősök azonban nem tudtak felvilágosítással szolgálni a gyermek hol-tétéről. Az apa már azzal a gondolattal tért haza, hogy a község határában szánkózó gyermekét esetleg farkasok támadták meg. Mielőtt betért volna a lakásba, meg akarta nézni, hogy a faskamrába zárt vadállat mit csinál. Elképzelhető a szerencsétlen ember kétségbeesése, amikor a kamara ajtajában megtalálta eszméletlen állapotban fekvő gyermekét. A farkas természetesen eltűnt. A fiúcskát, életveszélyes sérülésekkel kórházba szállították.

könnyebben lehetett bejutni, mint a francia film e koronázatlan királyának dolgozószobájába.

A vállalat részvényeseinek már évekkal ezelőtt feltűnt, hogy a nyereségeken sohasem esik szó a nyereségről, illetve az osztalékról. Ha valamelyikük ezirányban próbált érdeklődni, azt a választ kapta, hogy a nyereséget amortizációkra fordítják. A nagy többség ezt látszólag tudomásul vette, voltak azonban olyanok is, akiket nem elégtételt ki ez a magyarázat. Végül 1935-ben az egyik részvényes feljelentést tett a párisi ügyészségen, ezt követően még számos hasonló feljelentés futott be az ügyészséghez. Közben

1936-ban elrendelték a csődöt a Pathé-Natan filmvállalat ellen. Bár a feljelentések a filmmagnás ellen még 1935-ben történtek, letartóztatására csak most került sor. A vizsgálat során megállapítást nyert, hogy

a vállalat vezetői azonkívül, hogy hét millió frankot elikkasztottak, mintegy 600 millió frankos (három milliárd lei) visszaélést követtek el.

Bernard Nathannal együtt letartóztatásba került Simon Cerf, az ismert versenystálló tulajdonos és színházigazgató, valamint Alexander Joanides mérnök, egy görög feltaláló. Mindketten munkatársai voltak a filmmagnásnak. Amikor ez utóbbitól a vizsgálóbíró felvilágosítást kért egy egymilliófrankos tétel hováfordítására vonatkozólag, a mérnök bevallotta, hogy jó görög hazafihoz illően, az összeget a Venizelos-kormány rendelkezésére bocsátotta, hozzájárulásképpen egy torpedóromboló beszerzésére.

A bűnper elé, tekintve a vádlottak egykori szerepét, nagy érdeklődéssel tekintenek nemcsak a francia fővárosban, de a világ valamennyi filmközpontjában is.

A kongresszus felhatalmazza Rooseveltet, hogy erélyes politikát folytasson a totális államokkal szemben

Az amerikai külügyi bizottság elnöke nem tartja kizártnak a semlegességi törvény megváltoztatását

Newyorkból jelentik: A csütörtök délelőtt megjelent amerikai lapok kedvezően fogadták az elnöknek a kongresszushoz küldött üzenetét.

A Newyork Times ezeket írja: Az elnök hangja kifejezte az amerikai nép mély felháborodását a hódítási politikával szemben, Roosevelt rámutatott arra, hogy az Egyesült Államok kormánya előkészületet tesz arra, hogy a felelősség egyrészt magára vállalja.

A Newyork Herald megállapítása szerint Amerika lakossága tisztában van azokkal a fenyegetésekkel, amelyekkel a totális államok politikája jelent, miután azok Keletről elindulva, Nyugat felé nyomulnak előre. Amerika készen áll arra, hogy határozott intézkedéseket fogadjon. Mi — írja a lap —, meg fogjuk védelmezni a demokrácia ügyét és fel fogunk fejezni anélkül, hogy ezzel nagy zajt csapjunk és beavatkozzunk mindenkor és mindenhol, ahol annak szükségességét látjuk.

ROOSEVELT BESZÉDÉNEK HATÁSA

„Megelégedés Párisban, hallgatás Rómában és dühroham Berlinben” — ebben lehet összefoglalni Rooseveltnél elnök üzenetének európai visszhangját — jelenti a Reuter-ügynökség. Rómában az olasz sajtó nem hozta nyilvánosságra az elnök üzenetét csütörtök délelőtt és semmiféle hivatalos kommentár sem jelent meg ezideig.

Pittmann szenátor, a külügyi bizottság elnöke, az elnök üzenetével kapcsolatban azon meggyőződésének adott kifejezést, hogy

a kongresszus fel fogja hatalmazni a kormányt, hogy erélyes politikát folytasson a diktatórikus államokkal szemben.

Pittmann szerint Rooseveltnél elnök szükségesnek tartja, hogy kereskedelmi és pénzügyi szankciókat alkalmazzanak azon államok ellen, amelyek a szerződéseket nem tartják tiszteletben. Minden valószínűség szerint sor kerül a semlegességi törvény megváltoztatására is, mert amíg az érvényben van, nem lehet megfelelő eréllyel fellépni az erőszakoskodásokkal szemben.

A FRANCIA SAJTÓ POLITIKAI FORDULATOT VÁR ROOSEVELT ÜZENETÉTŐL

Párisból jelentik: A francia lapok különleges figyelmet fordítanak Rooseveltnél elnök üzenetére. A „L'Epoque” azt írja, hogy az Egyesült Államok tisztában van azzal a veszéllyel, ami fenyeget. Washington gazdasági bojkottról beszélt, ami rövidesen bekövetkezhet.

A „L'Oueuvre” Rooseveltnél elnök üzenetéről azt írja, hogy az egy rendkívül kritikus időpontban történt és könnyen lehetséges, hogy annak határozott befolyása lesz a diktatórikus államok politikájára. Londonban azt hiszik, hogy Roosevelt üzenete következtében Chamberlain meg fogja változtatni azt az álláspontot, amelyet Mussolininek akart kifejtetni.

A „Populaire” hangsúlyozza, hogy az Óceán tulsó partjáról újabb reménység és bátortás érkezett.

PÉNTEKTŐL KEZDŐDŐLEG!

A SCALA slágermoziban

Egy titokzatos szépasszony regénye!

A másodvirágzás

Hasonnevű színdarab után, a főszerepben
LIL DAGOVER és PAUL HARTMANN

Pénteken délelőtt 11 órakor: **Harry Baur**
„SAMSON”

Vasárnap délelőtt 11 órakor: **Leo Slezak**
„DUNAKERINGŐ”

Csütörtökön zenetilalom miatt nincs előadás!

Begovits-tánciskolájában

I., Libertății-tér 4., I. emelet,

Január 10-én új tánckurzus kezdődik

Hókrisztály, Misu istennő papnője a világpolitikában

Newyorkból írják: Bármilyen romantikus is hangzik, a Távoleketen folyó elkeseredett és véres háboru mögött két mandula-szemű, sárgaarcú asszony áll. No, nem mintha a japán-kínai háborút ez a két nő irányítaná, hanem mindkettőnek döntő befolyása van férjére, aki viszont magát a háborút vezeti.

A MINISZTERELNÖK LEGFŐBB KRITIKUSA

Az egyik asszonyról: Csang-Kai-Sek tábornagy feleségéről már egész cikk-sorozatok és vastag könyvek jelentek meg a külföldön.

Ez a rendkívül eszes, finom, mozgékony és lelkes asszony nemcsak társa férjének e viharos történelmi esztendőkből, hanem tanácsadója és munkatársa is, aki míg Csang-Kai-Sek a kínai hadsereget irányítja, ő a front mögött dolgozik és a Hinterland egészességügyi és ellenállási frontját szervezi.

A világ érdeklődésének központjában áll Csang-Kai-Sek asszonynak most komoly riválisa akad az ellenség oldalán a japán miniszterelnök feleségében. Konoye herceg, az elmúlt napokban lemondott japán miniszterelnök egyik legutóbbi diplomáciai megbeszélése során váratlanul felesége társaságában jelent meg. Mikor a rendkívül komoly és nagyjelentőségű vita csúcspontjára ért, Konoye herceg meglepetésszerűen így szólt az ellenvéleményt hangoztató diplomatákhöz:

— Ne higgyék az urak, hogy terveimet egyedül a gyálmag ki. Minden tervemet elbírálás alá bocsátom,

legfőbb kritikussom és irányítóm ez a hölgy — aki egyébként a feleségem . . .

A váratlan és férfias vallomás érthető meglepetést keltett a diplomaták körében és ezzel egyidejűen nyilvánosságra került Konoye hercegné fontos szerepe is Japán politikai életében. Minderről most egy amerikai újságíró részletes cikkben számol be Newyork legnagyobb lapjában.

Konoye herceg felesége a legősibb japán uralkodó családból származik. Ez a család Hirohito császárt is magáénak vallja. Ebben a családban évezredes hagyomány, hogy a legidősebb leánygyermek Misu istennőnek, a virágok védelmezőjének szolgálatában áll. Ez annyit jelent, hogy a legidősebb lány egy bizonyos életkor betöltése után rózsaszín leplet ölt magára, bucsut mond a külvilágnak és bevonul Misu istennő templomába.

MISU ISTENNŐ TEMPLOMÁBAN

Ami Konoye herceget illeti, ugyancsak romantikus uton jutott el a miniszterelnöki szék-

ig. Miközben az európai hatalmak a világháborúban marcangolták egymást, egy fiatal, szerény herceg tanult a tokiói egyetemen. Bármily előkelő is volt ez az egyetemi hallgató, társai közül is a legszegényebbek közé számított, s

a Konoye család kénytelen volt biróknak nagyrészt eladni,

hogy a későbbi miniszterelnök elvégezhesse egyetemi tanulmányait.

Konoye herceg tanári pályára készült és speciálisan irodalommal foglalkozott. A világháboru befejeztével azonban besorozták katonának és lovastiszt lett. Mint katonatiszt vett részt egyizben a Misu istennő tiszteletére rendezett katonai parádén.

Itt látta meg Suija hercegnőt rózsaszín ruhájában, mint a virágok védszentjének ragyo-

Legjobb altatószer — a könyv

Párisi könyvkiadók ötlete. — Az unalmasság rekordja

Érdekes újítással kísérleteznek a párisi könyvkiadók. A Fény városában a napokban óriási hirdetések és falragaszok jelentek meg s ezeken a kiadók felsorolnak husz kötet könyvet, amelyeket a beteg és álmatlan embereknek, mint biztos hatású altatószert ajánlanak. Allításuk szerint nincs a világon oly kiváló szer, mint az unalmasság, ha arról van szó, hogy elálmosodjék az ember, hátha még az a könyv egyenesen azért íródott, hogy az álmatlan ember segítségére lehessen!

Amennyi bizonyos, hogy a fantázia teljes hiányában szenvedő ember is nyomban túlélné a válságot, mihelyt arról van szó, hogy leküzdje az álmatlanságot. Cardanus, a híres középkori tudós is álmatlanságban szenvedett, miért is állandóan biztos hatású szert hordott magánál és ez a szer nem orvososság volt, hanem Hypnromachia Poliphili című könyv, amely 1499-ben Velencében jelent meg és írója: Colonna Francesco olasz építész volt.

Maga a munka aligha törekedett a halhatatlanság babáira, mert valóban csak azért készült, hogy segítségére lehessen a betegeknek. Olasz nyelven írt szöveget ugyanis a szerző tizenkét más nyelv szavával keverte össze, még pedig oly mesterien, hogy a kalandos történetnek egyébként erősen lekötő folyása okvetlenül kényyszerítette az olvasót, hogy tizenegyre szótárt használjon olvasásközben. Ez a körülmény aztán a legelőkelőbb szellemet is oly gyorsan fásztolja ki, hogy hamarosan jótékony álomba ringatja

gó szépségű fiatal papnőjét, aki a külvilágtól elszakadva a Hókrisztály nevet kapta.

Konoye hercegnek azonnal megtetszett a fiatal papnő, nem habozott soká, a parádét követő napon belopódzott a virágok istennőjének zárdájába és megszóktette — Hókrisztályt.

Ez annak idején példátlan botrány volt Japánban, ilyen esetre nem is emlékeztek Misu istennő templomának papnőit, azonban mindez nem zavarta a herceget abban, hogy rövidesen feleségül ne vegye Suija hercegnőt és ezzel egyidejűen kilépjen a hadseregből. Konoye herceg diplomáciai pályára lépett és megkezdte politikai karrierjét.

FILOZÓFIA ÉS SZAXOFON

A fiatal herceg a japán delegátussal együtt résztvett 1919-ben, illetve 20-ban a versaillesi szerződés aláírásánál. Mint a delegátus titkára ismerte meg Európát, bejárta Páris és Londont, szakított a régi japán tradicionális viselettel, európai ruhákat vett és felesége haját is bubisra vágatta. Mikor visszatért Japánba, természetesen újabb felháborodás fogadta a Konoye-pár megjelenését, különösen pedig, hogy

Hókrisztály, az egykori papnő, bubifrizurát viselt.

Konoye hercegné azonban ekkor már komolyan tanult. Európai nyelveket, közgazdaságot, politikát, filozófiát olvasott, pihenőóráiban pedig kedvenc hangszereivel, szaxofonnal szórakozott. A japán arisztokrácia már régen tudta, hogy Suija hercegnő milyen hihetetlen befolyással van férjére és hogy egyedülálló műveltséggel rendelkezik, a nyilvánosság előtt azonban, minthogy politikus, most szerepelt először Misu istennő egykori papnője.

A későbbi évszázadokban is készültek hasonló célú könyvek. A trükk mindig ugyanaz. Vannak regények, amelyeket íróik matematikai számításokkal tündelt tele s miközben olvasóját a csillagok felé az egekbe ragadják, mindjárt hozzá is mellékelik utasításához a végtelen csillagászati számításokat, csillagászati számjegyeket, rejtvényekkel és feladványokkal.

Ugyancsak ember legyen a talpán, aki e regények olvasása közben bele nem szédül Orfeusz isten játékos álombirodalmának kellős közepébe! Más könyvek szántszándékos, halálos unalmassággal érik el a hatást. Igen érdekes például a most hirdetett kötetek közül az, amelynek terjedelme 2600 oldal és arról szól, hogy egy öregasszony a piacon bevásárol. Az asszony elindul a piacra, megvásárolja a zöldséget és hazatér. Semmi egyéb nem történik 2600 oldalon! Hogy közben az író figyelme még arra is kiterjed, hogy a megvásárolt vöröshagyma miként jutott Európába, — ez már a dolgok lényegéhez tartozik. A könyv szereplő, mármint a szomszédasszonyok és egyéb személyek szerepeikben szakadatlanul ásitóznak, ezer féle oldalról jellemzik az éjszakai pihenés fontosságát, elbeszélik, mit álmodtak, de oly halálos unalommal, hogy az ember még három oldalon sem jut túl és fényes nappal is alvásra penderül.

Szerelmi regények is vásárolhatók a furcsa párisi könyvpiacra. Egy ilyen négykötetes, lexikonformájú szerelmiregényben minden oldalon legalább három ember elalszik. Elalszik szerelmi vallomás közben a férfi, meghallgatás közben a nő, alszik a rendőr, aki el akarja kergetni a csokoládézókát, és néhány oldal elolvasása után elalszik maga az olvasó is, az idegrovosok legnagyobb bűmlatára.

A husz kötet közül azonban mégis a legnagyobb olvasottságra az a könyv tarthat számot, amelynek írója, mint a hirdetésmény jelzi, kóros álmatlanságban szenved ma is. Regényében egy egycetes pénzérme utját írja le szörnyű unalmassággal — pénzverdől a beolvasztásig. Valóságos világraszóló művészet az, amit az író ebben a hatalmas, közel ezeroldalas könyvben véghezvitt. A francia fillér gurul, egyik zsebből a másikba vándorol, de csupa álmos és jelentéktelen embernél csavarog, míg végül... a végét egyébként nem is ismerjük, eleven ember még nem jutott el a könyv végéig, úgy, hogy az egészet végigolvasta volna. Ha csak maga az író nem, akinek álmatlansága valóban igen tartós lehet, hogy még ezeketán is — ébren van!

Novemberben tizennygy emberrel több halt meg Temesvárott, mint amennyi született

Temesvár város novemberi népszaporodása — mint az Biraescu Traian városi statisztikai vezető kimutatásából kitűnik — csökkenéssel végződött, amennyiben a születések száma 92, a halálozásoké viszont 108 volt és így a lakosság természetes apadása 14. A született gyermekek közül 39 volt fiú és 53 leány. A született gyermekek nemzetiségi megoszlása a következő volt: 24 román, 23 magyar, 27 német, 3 szerb, 9 zsidó, 4 cigány, 1 orosz és 1 más nemzetiségű. Az anyák közül, akik novemberben Temesvárott gyermeküknek életet adtak, hét volt husz éven alóli korban és a legidősebb negyvenéves volt.

Novemberben elhalt 106 egyén közül 48 férfi és 58 nő. Elhalt egy éven alóli 13, egy és négy év közötti korban 2, tizennyedik évének elérése előtt:

négy gyermek. Öt olyan egyén halt meg novemberben, aki meghaladta a nyolcvannegyedik életévét. Nemzetiségre nézve volt a halottak között 28 román, 17 magyar, 43 német, 3 szerb, 11 zsidó, 2 cigány és egy orosz.

Novemberben a temesvári anyakönyvi hivatalban 115 házasságkötés történt. A vőlegények között volt 18 özvegy, 10 elvált és 87 nőtlen, a menyasszonyok közt volt 10 özvegy, 11 elvált és 94 hajadon. A novemberi házasságok nemzetiségi megoszlása: román 61 vőlegény és 45 menyasszony, magyar 17 vőlegény és 33 menyasszony, német 26 vőlegény és 29 menyasszony, zsidó nyolc vőlegény és ugyanannyi menyasszony. Volt ezenkívül egy orosz és egy más nemzetiségű menyasszony. Novemberben az anyakönyvi hivatalban 11 válást vezettek keresztül.

Ismeretlen állatfajtát fedeztek fel a maláji félszigeten

Kalifornián keresztül nyolc különös kis állat érkezett a napokban Manilába. A kis állatok a maláji félszigetről származnak, Sakhi dzsungelvidékéről, Szingaporetól északra 500, a sziami határtól 150 kilométernyire és leginkább a maki — vagy rókamajmokhoz tartozó lorikra emlékeztetnek. Ezeknek a majmoknak a bundája szürkésbarna, selymesen puha, mint a vakondké; arcuk bagolyszerű, mint a mosómedvéé; két nyelvük van s fogazatuk, mint a rágcsálóké. A két nőstény és az egyetlen nim sulya átlagban 2 font és nagyságukhoz mérve erősek. De rendkívül szelíd természetűek és gyors mozgulatokra egyáltalában képteleneknek látszanak.

Felfedezőjük egy amerikai, Clifford Pressnall, aki Sekhi dzsungelében filmfelvételeket készített, dzsungelképeket háttérnek. Pressnall a majmokat egy fán fedezte fel, amelyen, fényes nappal, mélyen aludtak. Pressnall több állatkertnek megküldte, fényképeket is mellékelve, az állatok leírását, de a különös majmokat egyikben se ismerték. Csupán az egyik vezető európai állatkertben tartottak lehetőséget annyit, hogy félmajmokról van szó, melyeket egy 300 esztendő portugál jelentés Lalaocából, mint valószínűen kihaltakat ír le.

— Amin legjobban csodálkozom — jelentette ki Pressnall —, az az, hogy ezek az éjjeli állatok még nem veszték ki. Világos nappal alusznak olyan vidéken, amely hemzseg a ragadozóktól és a kigyóktól és egyéb hűsítő állatoktól.

Az emberektől, maguktól a benszülöttek egy különös babonája védelmezi ezeket a kis állatokat. A benszülöttek azt hiszik, hogy, ha egy megnősült férfi, vagy egy asszony megöl egy ilyen kis állatot, egy kong kangot, ahogy ők nevezik, felbomlik a házasságuk. Ha pedig egy nőtlen férfi öl meg egy kong kangot, s az állat valamelyik csontdarabját eldugja egy házaspár házában, felbomlik a házasság.

Leopoldo Clemente dr., a fülöp-szigeti egyetem zoológiai szakosztályának professzora lehetőséget tartja, hogy a különös állatok a maki-majmok egyik alfajával, a lorikkal van rokonságban. Quisenburg dr., az egyik manilai természet-tudományi intézet igazgatója egy „szürke, lusta lorira” utal, melyet a régi állattani leírások „Mycticebus Concangenerius” néven írnak le. Egy ilyen lassumozgású, nagy ritkaságnak számító lori kitömött állapotban az egyik párisi múzeum nevezetessége. Kár, hogy ez a kitömött példány nagyon rossz állapotban van. Pressnallnak egyébként egy alkoholban konzervált példánya is van, egy 150 gramm súlyú kong kangköltyök, amely utközben született, akkor mikor Pressnall a nyolc állatot magával hozta. Sajnos, a kis újszülött állatot a nagyok halálra tiporták, mielőtt Pressnall megmenthette volna. A kis állat teljes bundázatban, hiánytalan fogazattal született. A kong kang két nyelve közül az egyik vörös, hosszú és hegyes; a másik csökevény, fehér és a piros nyelv alatt húzódik meg. Az állatok nagyon bizalmasak, csak azt nem szeretik, ha felemelik őket. Viszont nagyon kíváncsiak s örülnek, ha Pressnall dr. megengedi nekik, hogy a lába szárára, vagy a karjára másszanak. Az egyetlen hang, amit hallatnak, ijedt vinnyogás, mikor felemelik őket. Átlagos magasságuk 25 centiméter.

Pressnall dr. egyébként a különös kis félmajmokat a sandiegói állattani társaságnak ajánlotta föl megvételre.

Csempészek és rendőrtisztek revolverharca a cseh határon

Máramarosszigetről jelentik: Jóllehet a csempészség már nem fizetődik ki annyira, mint a múltban, amikor a szudéta-vidék selyemgyárai még Csehszlovákiához tartoztak. Máramarossziget környékén még most is gyakori a csempészség. Három szigeti rendőrtiszt bizalmas jelentést kapott, hogy a város határában, ahol a Tisza az Iza folyóval egyesül, csempész-átkelési pont van. Lesbe álltak és észrevették, hogy a sötétség leple alatt öttagú csempészkaraván közeledik Ruszinszko felől. A csempészek azonban észrevették a rendőrtiszteket és futásnak eredtek, a rendőrtisztek revolverlővései sem tartották őket vissza. A lövések ugyan nem találtak, de az egyik csempészt sikerült elfogni. Hatvan cseh eredetű fejkendőt találtak nála.

Az új temesvári piaci rendelet

Csak engedéllyel szabad árusítani és a kofák tizenegy óra előtt nem vásárolhatnak a termelőktől

Temesvár városa a piacok rendjének biztosítására új szabályrendeletet alkotott, amelyet most léptetett életbe. A város a napi és heti vásárok tartására a következő helyeket jelölte ki: a Belvárosban az Unirii-tér, a Gyárvárosban a Badea Cartan-tér, a Petru Rares-tér, a Traian-tér, az Aurel Vlaicu-tér, a Saluti-tér és a Mercur-ucca, az Erzsébevárosban a Lahovari-tér, a Józsefvárosban a Scudier-tér, a Fröbl-ucca, a Iancu Vacarescu-ucca, a Saguluit és a Tudor Vladimirescu-sor, a Mehalában az Avram Iancu-tér.

A piacokon csakis olyan személyek árusíthatnak, akiknek erre a polgármesteri hivatalból engedélyük van.

A piacokon a vásár szeptember 1 és április 30 között reggel hat, május 1 és augusztus 31 között reggel öt órakor kezdődik és déli tizenkettőkor ér véget. Az eladók a számukra kijelölt helyeken árusíthatnak csak és pedig

külön csoportokban a termelők, külön csoportokban a viszontárusítók.

Az egyfajta terményeket mind egy csoportban árusítják. Az árusítók helyeit a városi piaci biztosok jelölik ki. Az eladók árusító helyükön kötelesek táblát elhelyezni, amely feltünteti nevüket és engedélyük számát. Minden árusító a piacon csak egy árusító helyet foglalhat el, amely nem lehet nagyobb

tizenhat négyzetméter területnél. Azok a járművek, amelyek a piacokra hozott áruk szállítására szolgálnak, a piactartási időben az erre kijelölt melékuccákban tartózkodhatnak csak.

A kofák a város területén a termelőktől délelőtt tizenegy órától előbb nem vásárolhatnak

és tilos az utakon a piacokra érkező termelőket megállítani. A piacra hozott árukat szigorúan megvizsgálják, nem károsak-e az emberi egészségre és nem romlottak-e. Az ilyen árukat elkobozzák és a termelőt, illetve árusítót szigorúan megbüntetik. Ragályos, fertőző és undorító betegségekben szenvedő emberek a piacokon nem árusíthatnak. A városnak joga van megvonni mindazoktól az árusítási engedélyt, akik a piaci szabályrendelet előírásait nem tartják be.

Kisebbségi kérdésekről tanácskoztak a belügyminiszteriumban

BUCURESTIBŐL jelentik: A belügyminiszteriumban tegnap tanácskozást tartottak, amelyen résztvettek Armand Callineson, Petre Andrei, Grigore Gafencu miniszterek és Silviu Dragomir kisebbségi kormánybiztos. A tanácskozás a kisebbségi ügyekről folyt és több intézkedés foganatosítását határozták el.

A RIVOLI MOZIBAN

= HIREK =

ELŐFIZETÉSI ÁRAR

BELFÖLDÖN

Magánosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félre 400, egész évre 800 lei. Házhöz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottaknak egy hónapra 60, negyedévre 180, félre 350, egész évre 700 lei. Házhöz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Hatóságoknak, közhatóságoknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

KÜLFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félre 700, egész évre 1400 lei.

TELEFON

28-10 és este 9 óra után 28-15.

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

SZERKESZTŐ:

Vuchetich Endre dr.

Farsang

ideje köszönt ma ismét a világra. Itt a farsang, amely ebben az esztendőben január hatodikától február huszonegyedikéig, tehát összesen negyvenhét napig, vagyis két nap híján hét hétig tart. Ránk mosolyog a farsangi fánk és hívogat a sok bál, táncmulatság. A tükörfényes parkettájú vigadóknak felhangzik a zene és a ritmusok láthatatlan koboldokként sugják a bálakarra készülő lányok fülébe néhai jó Sárosy Gyula versét:

Táncoljatok, lányok, táncoljatok,
Ugyis már régen nem táncoltatok,
Most van a táncnak legszebb ideje...

Szép idő, boldog idő a farsang, a jókedv, kacagás, reménykedés ideje. Igy volt ez régen. Ma? Ma a farsang nem naiveen különbözik más szakától az évnék. Ma a farsang napjaiban és estein ott gubbaszt a gond a házakban. A nehéz gazdasági helyzet könyörtelensége ráfekszik a kedélyekre és cigányhegedű helyett a töprengés nyirettyűje hegedül az emberek idegein. Csupa komor, csupa komoly arcot látunk magunk körül. Az öröm pirosságát az orokrói leorsvasztotta a sok keserűség, csalódás, bizonytalanság. Nehezen jut pénz a mindennapi kenyérre és a feltétlenül szükséges ruházatra és egyéb szükségletre. Nem igen futja farsangi mulatságra. Pedig erre szükség volna nemcsak azért, hogy akinek kedve van, szórakozzék, hanem azért is, hogy a farsang révén kissé forogjon a pénz, jusson belőle a vendéglősnek, muzsikuskának a bál ruha és bál cipő készítőjének és még sok-sok embernek, akinek a farsangból haszna van és akinek a hangos farsang a nagyobb darab kenyerezt jelent.

Bár mulna el az a sok rossz a világon, ami akadály a régi vidám farsangok visszatérésének. Évek óta a farsang csak mesterkelt virághoz hasonló, nem igazi, nem őszinte és nagyon erőltetett. De ha az idők jobbra fordulása leolvastatná lelkünkön a jégkerget, amelyet a mostoha gazdasági viszonyok és az egész világ uralkodó bizonytalanság és idegesség ráfagyasztott, akkor égisz tobzódna mindenkinek a kedve és akkor igazán farsang lenne a farsang.

— **IDŐJÓSLAT:** A légnomás csökken, erősebb felhőzet, változó szél. A hőmérséklet némileg csökken.

— **LAPUNK LEGKÖZELEBBI SZÁMA** a Vízkereszt ünnepe miatt vasárnap reggel a rendes időben jelenik meg.

— Calinescu köszönete az újévi üdvözlésekért. Bucurestiből jelentik: Calinescu Armand belügyminiszter ezúton mond köszönetet barátainak és ismerőseinek, akik az újév alkalmával üdvözölték.

— Angol képviselők tanulmányútja az országban. Bucurestiből jelentik: A hét végén Bucurestibe érkezik A. R. Wise és W. S. Pilcher angol képviselők. Mindketten tanulmányutat tesznek Romániában.

— Kétfélmilliárd márka vagyont vallottak be az Ausztriában élő zsidók. Berlinből jelentik: Hivatalos kimutatás szerint az Ausztriában élő zsidók kétfélmilliárd márka vagyont vallottak be. Ebből vállalatokban 321 millió, értékpapírokból 286 millió, városi házakban és földbirtokokban 521 millió, mezőgazdasági és erdőgazdasági birtokokban 39,7 millió márka fekszik. A többi ékszer, készpénz és műtárgy.

Január 6-án a kereszténység kettős ünnepét ül. Ezt a napot egyrészt a napkeletről jött három király emlékének szentelik, akik a csillagtól vezéreltetve keresték fel a betlehemi jászokban fekvő kisdéd Jézust, hogy imádják és ajándékokat hozzanak neki. Másik jelentősége ennek a napnak, hogy Jézus Krisztus harminc éves földi emberkorában e napon kereszteltette meg magát Keresztelő Szent János által a Jordán folyó vizében és miután utána negyven napig a pusztában böjtot és elmélkedett, megkezdte tanításait. A templomokban ezen a napon szentelik meg a keresztelésre és egyéb szertartásokra használatos vizet.

1572. január 6-án született Veresmarti Mihály pozsonyi kanonok és bátai apát. Fia volt Veresmarti Illés református püspöknek és maga is református prédikátor volt, aki hevesen támada a katolikus vallást. Később azonban megváltozott meggyőződése és áttért, a katolikus vallásra, katolikus pap lett és Pozsonyban működött. Mint író is nagy tevékenységet fejtett ki.

1412. január 6-án született Jeanne D'Arc, az orleansi szűz. Amikor a francia sereg a Franciaországba betört angol csapatok elől fejvesztetten menekült, bátorságot öntött a hadba és diadalmasan vezette azt az angolok ellen, amivel megmentette Franciaországot. Később árulás folytán az angolok fogságába került, akik halálra ítélték erekettség címén és 1431. május 30-án tizenkilenc éves korában máglyán elégették. Jeanne D'Arc, akit 1910-ben a pápa boldognak nyilvánított, szentként tisztelik a franciák.

1843. január 7-én született Koch Antal hírneves magyar földművelési tudós, számos új ásvány felfedezője. Munkásságát egész Európában, de előszeretettel különösen Erdélyben folytatta. Kétszáznál több tanulmányt írt. Több tanulmányt írt az erdélyi ásványokról és az erdélyi emlősökről. Megírta Herkulésfürdőnek és környékének geológiáját is.

1848. január 7-én született az aradmegyei vilárosson Slavic Ion román szépirodalmi és politikai író. Jogi tanulmányainak Budapesten és Pécsben való elvégzése után Nagyváradon, Iasiban, Bucarestben és Nagyszebenben élt. Több ízben lapot is szerkesztett. Elbeszélései a román irodalom legbecesebb termékei. Számos munkáját magyarra is lefordították.

1898. január 8-án született Zsolt Béla ismert magyar hírlapíró és költő. Pályáját 1918-ban Nagyváradon kezdte és három év múlva már Budapestre került. Első regénye Nagyváradon jelent meg. Több kötet verset is írt. Jelenleg a budapesti Újság vezérelője.

— **Megalakult az erősebb külpolitikát sürgető új angol politikai párt.** Londonból jelentik: Az új angol politikai pártot Caxtonhallban szerda este megalakították. Az alapítók között van Randolph Churchill, Lady Athol és Duncan Sandys. Az új politikai párt azt állítja, hogy Anglia külpolitikája meggyengült és a védelmi előkészületek nem elég erősek úgy, hogy a birodalmat veszedelem fenyegeti, ezért is szükség van ennek a politikának a megváltoztatására. Angliának kezdeményeznie kell a békét ohajto államok egységes frontjának kiépítését. Duncan Sandyst választották meg az új párt elnökévé.

— **Legideálisabb hashajtó, vértisztító, epehajtó a dr. Földes-féle Solvo-pirula.** Székrekedés, bélrenyheség, rossz emésztés, gyomorrontás, fel-fúvódás, gyomor- és bélfájdalmaknál teljes gyógyulást nyújt. Egy doboz ára 20 lei. Minden városi és vidéki gyógyszerárban és drogériában kapható.

— **A POSTA FELHÍVÁSA A MAGÁNVAL-LALATOKHOZ.** A posta vezérgazgatósága közli, hogy 1939. január 1-től kezdődően a magánvállalatok levélborítékaira, valamint levelezőlapjaikra csak a következő adatokat vezethetik rá: a feladó címe, név, előnév, helység, ucca, házsám, telefonszám, CEC folyószáma száma, fiókvállalatok címe, végül fel lehet tüntetni azt az ipari ágát, amelynek terén a vállalat működik, a gyár kliséje, amely fel-tünteti a gyár védjegyét, anélkül azonban, hogy ehhez bármi olyat is hozzáfűzzenek, amellyel reklám célokat követnek. Ellenkező esetben, mint reklámot díjazák. Kivételt képeznek azok a levelek és borítékok, amelyek portómentesítő készülékkel vannak lebélyegve, valamint azok a borítékok, amelyeket cégjelzés vignetttal zártak le. Ezeket a vignettákon azonban csak a fentebb felsorolt adatok szerepelhetnek.

Háború — hangszórával

Egy amerikai műszaki folyóiratban nagy cikk számol be arról, hogy Baze Maxime feltaláló részletesen kidolgozta a katonai „akusztikai leplezés” tervét. Elgondolásának több ágazata van és ő már évek óta foglalkozik annak hadászati alkalmazásával. Egyik érdekes javaslat, hogy a tikéséget hangszórákkal lehet megerősíteni, ha nem is katasztrófában, de legalább is meglehetősen alkalmas módszer. Egy útag valóban tűz, a terep más részén pedig megfelelően elosztott zajongó készülékek ijesztgetik az ellenséget. Ugyanílyan módon alkalmas a félvezetésre, ha a lövészárkokban hangszórák működnek, amelyek egy vagy két letehető géppfegyverrel vannak összekötve. Az ellenfelet ilyenképpen az erők csoportosításáról is kétségben lehet tartani. Baze még tovább ment és úgy gondolja, hogy ami a földön beválik, azt a levegőben is megvalósíthatják. Éjszaka például hangszórával megerősített repülőraj sokkal nagyobb erő benyomását kelti, mint amilyen csakugyan a levegőben tartózkodik. De ennek a hangtani háborúnak a legkíméletesebb ötlete az, amely megoldja a „láthatatlan repülőgép” fogás kérdését. Baze cellofámból, tehát állatsző, illetve gyakorlati értékben láthatatlan anyagból nagy sárkányt készít, amelyre csupán lécsaxar felületet és kicsiny hangszórákat szerel. A repülőgépműködés bomlasztó, ijesztő lélektani hatását ezzel teljes mértékben el lehet érni, sőt folozza a rémületet, hogy a légi ellenséget nem találják sehol.

— **SZÉLHÁMOSSÁG VESZETT KUTYA HARAPÁSAVAL.** A szamosi királyi helytartóság rendelkezést adott ki, amelyben mindenekelőtt megállapítja, hogy egyes hatóságok pénzbeli útiköltséget adnak azoknak, akik vesztek, vagy vészettgyanus állatok harapásával jelenkeznek. Sok esetben olyanok is „vészttgyanus”-ként jönnek, akiknek erre nem volna szükségük és csak azért jelentkeznek a hatóságoknál, hogy az útiköltséget felvehessék és azt más célokra elkölthessék. Megtörténik azonban az is, hogy elutaznak Kolozsvárra, a Pasteur intézetet nem keresik fel, mert oklásra nincsen szükségük és a hazautazáshoz szükséges pénzt összeköszödjük. A királyi helytartóság utasította a fennhatósága alá tartozó összes hatóságokat, hogy a jövőben mindazoknak, akik vesztek, vagy vészttgyanus elmarásával jelentkeznek, ne készpénzt adjanak, hanem kényszer vasúti jegyvet, ezenfelül pedig borítékba zárva és a Pasteur intézetnek címezve 100 leit ápolási költségekre.

Nátha ellen **DIANA** sósorszesz bedörzsölés.

(—) **AZ ERDÉLYI KÁRPAT EGYESÜLET KÖZGYÜLÉSE** január 11-én, szerdán este nyolc órakor lesz a gyár városi Coronini téren levő Hubertus vendéglő különtermében. A közgyűlésen a vezetőség beszámol működéséről, utána pedig megválasztják az új tisztkart. Esetleges indítványokat három nappal a közgyűlés előtt írásban kell átadni a titkárságnak. A közgyűlésre a tagokat ezuton is meghívják.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJEI SZOLGÁLATA:

Pénteken, január 6-án a szolgálati beosztás a következő:

Az I. kerületben az Alba Iulia uccában levő Kun gyógyszerár.

A II. kerületben a Daciilor uton levő dr. Kovács gyógyszerár.

A III. kerületben a C. Porumbescu uccában levő Sarga gyógyszerár.

A IV. kerületben a Bratianu uccában levő Diana gyógyszerár.

Az V. kerületben a Corvin gyógyszerár és Uj-kisodán Panajoth Ernő gyógyszerára állandó éjszakai szolgálatot tart.

Szombaton, január 7-én a szolgálati beosztás a következő:

Az I. kerületben a 10 Mai uccában levő Blumberg gyógyszerár.

A II. kerületben a 3 August uccában levő Löw gyógyszerár és a Petru Maior téren levő Meiszner gyógyszerár.

A III. kerületben a Lahovary téren levő Cris-tea gyógyszerár.

A IV. kerületben a Preyer uccában levő Ungvári gyógyszerár.

Az V. kerületben a Corvin gyógyszerár és Uj-kisodán Panajoth Ernő gyógyszerára állandó éjszakai szolgálatot tart.

Mai angol fiúk és lányok problémái

Ké, kérdés Ann Templenk a Daily Mailben megjelent „Lelki klinikájából”:

— Meg tudná-e mondani, hogyan érhetném el, hogy ne essem szerelembe? Nem szokott sokáig tartani. De nagyon kellemetlen, amíg tart. És alig bonyolódik ki az egyikből, máris benne vagyok egy másikban. Tízennyolc éves koromban kezdtem. most huszoneköt éves vagyok, de már elég volt a szerelem bolondságából.

Péter

— Egészen csinos vagyok, de van egy nagy hibám. Nagyon kíváncsi a természetem — mindent szeretnék tudni. Tudatában vagyok hibáimnak, de há: nem tudom visszatartani magam, hogy bele ne lüssem az orrom más emberek dolgába. Ez a tulajdonságom sokszor igen sok kellemetlenséget okoz, pedig nincs semmi rossz szándékom. Mit tegyek?

G.

(—) **Taranu Victor pénzügyi vezérfelügyelőt** elsőosztályú vezérfelügyelővé léptették elő. Taranu vezérfelügyelő, aki évek óta működik ebben a körzetben, nagy tisztelgetésnek és tekintélynek örvend és így előléptetése az egész Bánságban bizonyára örömet kelt. Tautu Vasile pénzügyi felügyelő szintén előléptetésben részesült, mert elsőosztályú pénzügyi felügyelővé nevezték ki. Ezenkívül kitűnő működéséért személyes elismerésben is volt része. Cardas Constantin pénzügyi főellenőrt pedig pénzügyigazgatóvá nevezték ki és rövidesen rangjának megfelelő állásba is fog kerülni.

(—) **Korcsolyák, kályhák, takaréktűzhelyek, kályhaelötti tálcák, konyhaberendezési tárgyak** nagy választékban Scherter Ottó vaskereskedésében, Temesvár, Belváros.

(—) **Praporgescu ezredes-prefektus kitüntetésé.** A király öfésége Praporgescu Gheorghe ezredesnek, Temesmegye prefektusának, a mezőgazdaság előmozdításáért szerzett érdemei elismerésül a Meritul Agricol érdemrend lovagi jelvényt adományozta. A prefektus kitüntetésé osztatlan örömet keltett.

(—) **Házasságok:** Burai Coriolan, a városi főpolgármesteri hivatal fiatal és rokonszenves titkára Alexi Marta városi tisztviselőnével, Alexi Virgil rendőrkomiszár leányával házasságot kötött. Mint tanuk Velceanu Zeno és Grosforeanu Cornel városi tisztviselő szerepeltek. Házasságot kötöttek ezenkívül a következő párok: Iliana Doru ügyvéd és Catalin Beliana, Rosca Mihail és Feledi Edit, Maia Toma és Suciú Eleonora, Klein József és Kopp Margit. A polgári esketéseknél az anyakönyvi hivatalban Warth Péter alpolgármester működött közre.

(—) **Temesvárról Temesvárra — nyolc nap alatt.** Temesvár egyik része a gyárvarosi szőlők nevezetű telep. A város legtávolabbi részéről is elérhető gyalog félóra-háromnegyed óra alatt. A postának azonban ennek az útnak a megtételére nyolc nap kell. Bizonyíték erre az a levelezőlap, amelyet egyik olvasónk a gyárvarosi szőlőkben lakó címzett részére december 28-án adott fel és amelyet az illető január 5-én kapott meg. Ha humorizálni akarnánk, azt mondanánk, hogy a levelezőlapot még tavaly adták föl és az csak az idén érkezett meg.

(—) **KÉT GYERMEK BORZALMAS HALÁLA.** Csikszeredáról jelentik: Borzalmas gyermekszereplés okozója volt Ditróhodos csikmegei községben a szülők könnyelműsége, amely két gyermek halálát követelte áldozatul. Tepelus Jakab ditróhodosi fiatal gazdálkodó az ünnepeken feleségével együtt szülei látogatására indult. Három kis gyermeküket, a hatéves Valériát, a hároméves Auréliát és a két éves Péterkét a bezárt szobában hagyták. Szüleik távozása után a gyermekek kinyitották a kályhaajtót és a tüzzel kezdek játszani. Közben a kályha mellett levő ágy takarója tüzet fogott, rövidesen az ágy is lángborult s a tűz belekapott a közelben elhelyezett fehérműs ládába is. A szomszédoknak feltűnt, hogy Tepelus házában ajtajan és ablakain füst szivárog ki. Odasiettek és betörték az ajtót. Rémmel látták, hogy áthatolhatatlan füst terjed az egész szobában. Amint a füst egyrésze kitört a szobából borzalmas látvány tárult szemük elé: Az ágy mellett, élettelenül heverték a kis Aurélie és Péterke. A kisfiú testét halálos égési sebek borították, míg a leánykán a fulladás jelei mutatkoztak. A legnagyobbik gyereket, a hatéves Valériát a szomszéd szobában találták ájultan. Még volt annyi lélekjelenléte, hogy kirohanjon a füsttel teli szobából és maga után cseppe az ajtót. A hatóságok a szülők ellen vizsgálatot indítottak.

(—) **Koszorúmegváltás.** A Magyar Nőegylet megboldogult elnöknője, néhai Bogma Miklósné emlékére, halálának évfordulója alkalmából, 500 lelt adományozott jótékony célokra.

(—) **Agyonverte az anyóság és holttestét a kútba dobta.** Özvegy Fischer Mária 50 éves steierdorfi asszony néhány nap előtt eltűnt és végül holttestét a háza udvarán lévő kútban találták meg. Először azt hitték, hogy az özvegyasszony belezuhan a kútba, ahol megfulladt. Az oravicai ügyészség azonban elrendelte a holttest felboncolását és ekkor kiderült, hogy az idős asszonyt először agyonverték és csak a holttestet dobták a kútba. A gyanyó vejére, Kugler Károly bányászra terelődött, aki anyósát többször is halállal fenyegette meg. Kugler eleinte tagadott, de azután beismerte, hogy meggyilkolta az anyósát.

(—) **Háziipari kiállítás Temesvárott.** A bánsági és körösvidéki társadalomtudományi intézet az elmúlt év novemberében háziipari osztályt létesített, amelynek az a fő célja, hogy a bánsági nemzeti viseletet újjáélessze és a háziipart támogassa. A háziipari osztály működésének eddigi eredményeként Temesvárott a kultúrpalotában háziipari és nemzeti művészeti kiállítást rendez, amely január 15-én, délelőtt fél tíz órakor nyílik meg.

(—) **Még egyszer a kéményseprés.** Helyt adtunk a háztulajdonosok panaszának a kéményseprés hibái ellen. Ezzel kapcsolatosan a város kéményseprési ügyosztálya megállapítja, hogy sok helyen a kémény azért füstöl és a huzata azért rossz, mert a fűtőtesteket — kályhákat és takaréktűzhelyeket — nem tisztítják meg kellően és szakértelemmel. Maga a kémény sohasem dugulhat el annyira, hogy a füstöt ne engedje keresztül. A kéményeknek ügynevezett golvózása mindenütt a padlóra levő kisajtón keresztül történik. A padlóra a háztető fölött levő nyílásig terjedő kéményrészt kefével tisztítják és erre a célra kilenc, sőt tizenöt méter hosszú kefék állanak rendelkezésre. A háztetőről csak azokat a kéményeket tisztítják, amelyeknek a padlóra nincsen nyílásuk. Az ilyen háztetőkön azonban a kéményseprők számára külön pallojárda van.

(—) **HÉT NAPJA ALSZIK EGY BUCURESTII LEÁNY, AKIT NEM TUDNAK ÉLETRE KÉLTENI.** Bucurestiből jelentik: Különös eset foglalkoztatja a fővárosi orvosokat. Egy héttel ezelőtt, pontosan 1938 december 30-án történt, hogy Essler Annie, a Splendid Park szálloda telefonos kisasszonya rendkívül erős fejfájásról panaszkodott. Néhány perccel később elaludt és hozzátartozói később megdöbbenve állapították meg, hogy Essler Annie nem tud felébredni. Másnap több orvos vizsgálta meg az alvó leányt, azonban ezek sem tudták észmeletre téríteni. Végül is beszállították a Colentina kórházba, ahol az orvosok ismét megvizsgálták, egyelőre azonban nem tudják magyarázatát adni a különös esetnek. A Splendid Park szálloda telefonokisasszonya már hetedik napja alszik megszakítás nélkül és még nem tudják, miként sikerül majd ismét életre kelteni.

(—) **Születések.** Az anyakönyvi hivatalban a következő gyermekek születését jelentették be: Bot Ana, Adleff Inge Senta, Nagy Vince, Clemens János, Krachter Frigyes.

(—) **A GYARVÁROSI ZENE ÉS DALEGYLET KÖZGYŰLÉSE** most folyt le az egyleti helyiségben. A királyhimnusz elnéklése után az egytel diszelnőke, Benel Artur, megnyitotta hatvanhárom éves multra visszatekintő egyesület ötvenegyedik rendes közgyűlését, amelyen a testvéregyesületek képviselői is megjelentek. Doraszil Oszkár titkári jelentéséből kitűnt, hogy az egyesület az elmúlt évben hat évtizedes multjához híven, ha szűkebb keretek között is, de rendületlenül folytatta alapszabályaiában körülírt tevékenységét. A pénztáros, az ellenőrök és a levéltáros jelentései után a közgyűlés megadta a felmentvényt, azután új vezetőséget választottak. Diszelnőkök az eddigi diszelnőkök mellett: Meiszner Vilmos és Tedeschi Béla. Elnök: Jancsó Károly, alelnökök: Klein János és Kopácska Pál, ügyész: Risztics György dr., titkár Doraszil Oszkár, jegyző Kánya Gyula, daloselnök Reif Henrik, pénztáros Todorescu Ioan, ellenőrök Baader Ernő és Schwab Béla, karnagy Scheibling János, levéltáros Mitzka Péter, zászlósrók Rusz József és Tóth János. Ezenkívül huszonhat tagból álló választmány alakult. A közgyűlés után az egyesület barátai, a dalosok és a testvéregyesületek kiküldöttei barátságos hangulatban együtt töltötték az estét.

Mi van a fogpasztában

Amerikai vegyszerek analízisták a forgalomban levő ottani fogpasztákat s többek közt a következők alkatrészeit találták benneük:

Szappan, alkáliak, tartármártás, halcsont, ibolyagyökér, cukor, citrom, narancs, menta, aniszolaj, menthol, agyag, geránium, levendula, eukaliptusz, mirha.

Legmodernebb fehéremail és fekete takaréktűzhelyek és szobakályhák legolcsóbban **JUNGINGER** Temesvár II, Str. Timocului 1.

(—) **Halálozások.** Meghaltak: Wegscheider István 70 éves kereskedő, Nagy Dezső 29 éves munkás, Schneider Miklós 77 éves földműves, Somogyi Gábor 59 éves vasúti nyugdíjas. Temetése pénteken délután négy órakor lesz a józsefvárosi Balcescu-uca 32. szám alatti gyászházból. Heller Mihály 44 éves kereskedő, Köllő Márton 59 éves nyugdíjas főmózdonyvezető, Missok Mária 65 éves.

(—) **Hé fón alakul meg a kéményseprőcéh.** A temesi helytartóság területén működő kéményseprők hétfőn, január 9-én este alakították meg céhüket. A helytartóság öt megyéjében körülbelül ezer kéményseprő dolgozik. Temesvárott a kéményseprés városi monopólium és a városi kéményseprési ügyosztály kötelekében ötven kéményseprő áll. Ezek szintén csatlakoznak a céhhez.

(—) **Premilitár-bál lesz holnap, szombaton,** este kilenc órai kezdettel a temesvári Tiszti Kaszinó helyiségeiben és arra az összes premilitár ifjakat és azok hozzátartozóit meghívják. A tánczenét katonazenekar szolgáltatja.

(—) **Az elhagyott feleség kitéte gyermekeit egy ládába — megfagytak.** Brállából jelentik: A csendőrségnek jelentették, hogy három gyermek holttestét találták meg egy ládában. A csendőrség megindította a nyomozást és csakhamar megállapították, hogy a gyermekek Pantelimon Robuú voltak, aki munka nélkül maradt és a legnagyobb nyomorban elhagyta családját. Az anya a gyermekeket bezárta egy ládába és azt kitéte a falu szélére, ahol a gyermekek megfagytak.

(—) **SZÖKÉSBELEN VAN KENYERES-KAUFMANN.** Budapestről jelentik: Kenyeres Kaufmann Miklós büntetése hosszabb idő óta jogerőssé vált, de az elítélt eddig nem jelentkezett 6 hónapos fogház-büntetésének kitéltésére. Tekintve, hogy bejelentett lakása Budapesten nincs, az ügyészség köröző levelet adott ki ellene.

(—) **A RESITA ALKALMAZOTTAI A NEMZETI UJJASZULETES ARCIVONALÁBAN.** Bucurestiből jelentik: Mihail Ralea munkaügyi miniszter két táviratot kapott, amelyben közlik vele, hogy a Resita üzemek munkásai, valamint az aninal és szilvolyvi szénbányák alkalmazottai csatlakoztak a Nemzeti Ujjaszületés Frontjához.

(—) **SZABADONBOCSÁTOTTÁK MOSZKVA-BAN RIGAN GROWER REPULÓT.** Moszkvából jelentik: Rigan Grower angol repülő, aki mint ismeretes, fogságban levő feleségéért hetekkel ezelőtt Moszkvába repült és az ország fővárosa közelében kényszerleszállást végezve, fogságba került, most szabadonbocsátották. Feleségével együtt Moszkvában tartózkodik és valószínűleg néhány nap múlva mindkettő elhagyhatják a szovjet területét.

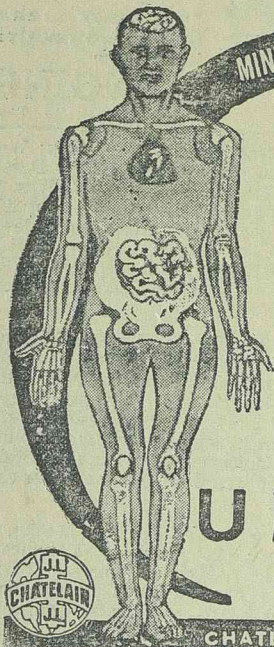
A lezuhanó jégcsap agyonütött egy férfit Bucurestiben

BUCURESTIBŐL jelentik: Halálo szerencsés lenség történt csütörtökön délben a Calcea Victoriein, a Superb útel előtt. A 28. számú ház to.ejéről egy jégcsap zuhanat le, amely agyonütött egy arra haladó férfit. A hatósági közegek azonnal megindították a vizsgálatot és megállapították, hogy az áldozat Paul Poleescu mozgósínházi alkalmazottal azonos. A soros ügyész elrendelte Petrescu Nicolae házfelügyelő letartóztatását.

Mozi

PÉNTEK ÉS SZOMBAT

SCALA: Másodvirágzás (német film). APOLLÓ: Pat és Patachon (német film). ATLANTIC (Erzsébetváros): Inkognitó (német) és Golgotha (francia). CAPITOL: Ha én király lehetnék (angol film). CONCORDIA (Mehala): A jó anyaföld (német). RIYOLI: Hazafiúk (német film).

MINDEN FONTOS AZ EMBERI SZERVEZETBEN!

Ha migréne van, szédül, zug a füle, emésztési zavarokban, derék fájástól szenved, ezek mind a betegség előjelei és itt az ideje, hogy védekezzen. Vére telítve van mérgező anyagokkal, amelyek behatolnak a vérkeringési rendszerbe, mája el van dugulva és a vese-szűrők nem működnek, mindez azt jelenti hogy könnyen súlyos betegségek prédája lehet.

Az Urodonal megmenti, ha mindennap bevesz egy-két kávéskanállal egy kevés vizben. „Az Urodonal olyan gyógyszer, amelynek formulája a gyakorlatban igen szerencsésnek bizonyult. Az az átlagos kúra, amelyet hatása kifejti, minden esetben és mindenki számára nagyon hasznos”: rendszeres használata hozzásegít számos komoly betegség megelőzéséhez és megakadályozza az időelőtti megöregedést.

Professzor G. POUCHET
az orvosi akadémia tagja

URODONAL

méregteleníti a szervezetet

Kapható gyógyszerárkában és drogeriákban

CHATELAIN KÉSZÍTMÉNY MEGBIZHATÓ MÁRKA

= KÖZGAZDASÁG =

Megélénkült a bányási gabonapiacon a buza és a tengeri üzlete, de nincsen elegendő vasuti kocsi

A bányási gabonapiacon az utóbbi napokban a tengeri és a buza iránt megélénkült az érdeklődés. Tengerit erősen keresnek a Bányásban és

meglehetősen nagy mennyiségek mennek Erdélybe és az Óköröságyba.

Ezért emelkedett is a tengeri ára és ma az örökös tengeri 330 leibe is kerül mázsánként. Ez az emelkedés kizárólag a belföldi keresletnek a számlájára irandó. A buza ára szintén felment 400 leire, de ez csak a constantai relációra vonatkozik. A bányási állomáson a 78—79 kilós buza megérne 400 leit, ha a szükséglethez mérten vasuti kocsik állának rendelkezésre.

A vasutigazgatóság azonban nem ad vagont és

így a constantai buzaszállítás tulajdonképpen problematikus.

A termelő nem hajlandó esetleg 3—4 hétig várni, mert 3—4 nap alatt szeretné üzletét lebonyolítani. A zab iránt szintén van érdeklődés és az ma megér 430 leit, azonban a Bányásban áru kevés van és így tulajdonképpen nagyobb üzletről nincsen szó. Élénkebb a forgalom a tökmagban is,

amely Olaszország felé gravitál.

Franco Zsombolyán 685—690 lei az Olaszországba induló tökmag ára. A többi gabonaneműben a helyzet változatlan. Takarmányárpa 320 lei, tavaszi árpa 380, őrpe 270, napraforgómag 350, kismalmi liszt 720, nagymalmi liszt 740 lei.

A nagy pénzbőség folytán szállították le a Francia Bank kamatlabát

A frank nagyarányú repatriálása

A Francia Bank 2 százalékra szállította kamatlabát és ezzel a francia piac visszszámítási kamata egyenlő a londoni és amsterdami piac kamatlabával. Ugyanekkor a lombardhitelek kamatlabáját 3 százalékra szállították le. Ez a kamatleszállítás annak a kölcsönnek a folyamánya, amelyet Franciaország a múlt héten jegyeztetett be a holland és a svájci piacon. A

francia nagytőke rendkívül kedvezően reagált, úgy a kölcsönre, mint a kamatlab leszállításra és Reynaud pénzügyi lépéseit sikeresnek látják. A pénzpiac olyan bőség van, amilyenre évek óta nem volt eset. A francia tőke hazasiet, mert biztonságban érzi magát és a külföldi pénzügyi körök szerint Reynaud sikerét a bizalom helyreállítása biztosítja.

— Uj kenderipari vállalat Nagyváradon. Bihari Kenderipar Rt. címen egymillió lei részvénytőkével új vállalat alakult Nagyváradon kender és textilipari növények feldolgozására.

— Két hónappal meghosszabbították a tehergépkocsi fuvarozási szerződéseket érvényét. Bucurestiből jelentik: A közlekedésügyi miniszter rendeletet írt alá, amellyel magánfuvarozási vállalkozók december 31-én lejárt szerződéseinek érvényét 1939 február 28-ig meghosszabbítja. A saját, vagy idegen áruszállítással foglalkozó tehergépkocsi-vállalkozók, amennyiben az eddig is fizetett illetéket a Nemzeti Bank fiókjainál vezetett minisztériumi számlára befizetik s a vonatkozó nyugtát a megyei utbiztoságoknál bemutatják: az engedélyre alkalmazott láttamozás alapján folytathatják a fuvarozást. A két-hónapi meghosszabbítás azonban csak azokra a szállítási vállalkozókra vonatkozik, akik már december 31 előtt kérték engedélyük kicserélését, vagy megújítását.

— HALADÉKOT ADHATNAK AZ AVIATIKA ELLENŐRŐK A KÖNYVEK PÓTLÁSÁRA. A Nemzeti Repülőalap rendelkezést adott ki ellenőrző szerveinek, hogy csak olyan esetben vegyenek fel kihágási jegyzőkönyvet, ahol rosszkaratru, vagy csalárd szándékok forognak fenn a kereskedelmi könyvek nem vezetése körül. Ha csak késedelemről van szó, akkor az ellenőrök a kiskereskedőknél és kisiparosoknál 3 hónapig terjedő, a nagyobb cégek-nél 2—3 hétig terjedő haladékat adnak a restanzia pótlására.

— TRAKTOROK UTÁN NEM KELL ILLETEKET PIZETNI. A földművelési minisztérium megkereste a pénzügyminisztert, hogy a jövőben a traktorok után ne szedjék az évi 1500 leies díjat, amelyet a mechanikai járművek után szedtek. A traktort a jövőben járműnek nem lehet tekinteni.

(—) PIACI ÁRAK TEMESVÁROTT tegnap a következők voltak: tojás darabja 3 lei, szárazbab kilója 12 lei, lencse kilója 12 lei, kalarábé darabja 2—5 lei, sárgarépa és paszternák kilója 4—5 lei, hagyma 5 lei, fokhagyma 8 lei, spenót kilója 28—30 lei, torma darabja 2—3 lei, vörös cékla kilója 4—5 lei, káposzta fejenként 4—7 lei, kelkáposzta fejenként 2—4 lei, téli retek fejenként 2—3 lei, tejfel 45 lei literje, főzővaj 72 lei, teavaj 88 lei kilónként, méz 44 lei, alma 3—20 lei kilónként, tömött hiba 160—250, csirke párja 35—70 lei.

— A posta nem szolgáltathat adatokat az adókvetéshez. A posta vezérigazgatósága valamennyi hivatalhoz közzeladatot adott, amelyben visszatér a múltvi március 9-iki rendelethez, amely szerint a hivatalok kötelesek voltak az adóügyi közegeknek bármily iratot megmutatni. A jövőben sem adózás, sem egyéb pénzügyi célra a postahivatalok regisztereket, okiratokat, adatokat nem adhatnak ki.

— Egy évi felmondási időt ítelt meg a munkabíróság a nyelvviszsgán elbukott főgépészeknek. Nagyváradról jelentik: A múlt év derekán belügyminiszteri rendelet érkezett a nagyvárad városához, amelynek értelmében a városi üzemelektől több kisebbségi műszaki alkalmazottat kellett elbocsátani, akik elbuktak a nyelvviszsgán. Ezek között volt Szűcs József, a városi jéggyár főgépésze is, aki a gyár alapítása óta, harmincöt éven át, teljesítetett szolgálatot. Szűcs Józsefet a belügyminiszteri rendelet alapján felmondás nélkül bocsátották el állásából, mire a főgépésze felmondási időre és elmaradt szabadságidőre járó fizetése fejében keresetét indított a munkabíróságon a város ellen. A munkabíróság egyéves felmondási időt állapított meg Szűcs József részére és az erre az időre járó fizetés, valamint az elmaradt szabadságokért járó kárpótlás címén 105 ezer leit ítelt meg javára a város ellen.

— Az erdélyi építőmesterek tovább harcolnak teljesjogú építész kamarai tagságukért. Beszámoltunk arról az országos akcióról, amelyet az erdélyi, bányási és bukovinai kőműves- és építőmesterek indítottak az új vállalkozói kamarák felállításával kapcsolatosan szerzett jogaik érvényesítésére. Mint ismeretes, az új építőipari törvényjavaslat csupán a bucurestii és csernovitzi építészeti szakiskolák végzett növendékeit ismeri el, mint a megalakítandó építész kamarák teljesjogú tagjait és az évtizedes gyakorlattal és szerzett jogokkal rendelkező erdélyi és bányási építőmestereket „korlátozott jogú tagoknak” minősíti. Ezt a helyzetet az érdekelt tekintélyes szakmai csoport természetesen méltánytalannak találta a maga szempontjából és széleskörű mozgalmat indított jogai érvényesítésére. A mozgalomba, amelyet eredetileg a temesvári Ipari Szindikátus indított el, már bekapcsolódtak a kolozsvári és a csernovitzi építőiparosok is. A kolozsvári csoport tagjai — Moldovan Anton elnök Temesvárra küldött értesítése szerint — eljártak dr. Vajda-Voedov királyi tanácsosnál, akit támogatásra kértek fel. A királyi tanácsos, akit már előzőleg tájékoztattak az ügygel kapcsolatban, annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy nem lehet kivenni az építkezést azok kezéből, akik azt évtizedek óta gyakorolták és megígérte, hogy támogatni fogja az építőiparosokat jogos kérésük teljesítése érdekében.

DÉLI HIRLAP
automata telefonszáma: 28-10.

Árfolyamok, gabonaárak

CSÜTÖRTÖK, JANUÁR 5.

A hivatalos devizárfolyamok a következők: (az első szám a vételt, a másik az eladást jelenti). Hollandi forint 76.18—77.28, belgas 23.67—24.01, angol font 665.45—676.89, olasz lira 7.172—7.172, dollár 140.07—142.14, francia frank 3.59—3.80, cseh korona 4.70—4.80, svájci frank 31.74—32.22. Ezekben az árfolyamokban a devizafelár is befigyelik. Dinár 2.89—3.05, pengő 25 és 26.50—27, német márka 38—39, felár nélkül.

— Angol tőke egy román pénzintézetben. A Westminster Bank Lt. 19 millió 285 ezer lejes érdekeltiséget vállalt a bucurestii Banca Agricola, amely ezen összeggel 60 millióra emelte alapitőkéjét. Az újirányú angol gazdaságpolitika óta ez az első angol tőkeelhelyezkedés a romániai piacon.

SPORTESEMÉNYEK

Menedzserek, akik nagyszerűen keresnek

Kulisszatitkok, amelyekről a közönség nem tud

A rossz menedzselés iskolapéldája volt a Carnera—Schönrrath mérkőzés Milánóban. A mérkőzés előtt az óriás Carnera a menedzserek jóvoltából fel és alá sétált naphosszat Milánóban.

Megjelent a galériák alatt, aperitifet fogyasztott a Biffiben, ott volt a Scala nézőterén és táncolt a divatos helyeken. A rendezők mindezt ötletek sorozatának tartották és olyan biztosak voltak a dolgokban, hogy a mérkőzésre a San Siro-stadiont bérelték ki.

A Milannal megállapodtak, hogy bajnoki mérkőzését hétköznap bonyolítja le, sőt a várható bombabevétel reményében kifizették az egyesületnek azt a differenciát, amennyivel — valószínűségi számítás alapján — több a bevétele, ha vasárnap mérkőzik. Elkövetkezett a vasárnap és a rendezők a fél ház láttán elgondolkoztak Brüll Alfréd aforizmáján. Brüll mondta ugyanis, hogy ha a színházban ötven-százalékos ház van, azt is lehet mondani, hogy a színház félig üres volt, de ha optimisták vagyunk, vigasztalhatjuk magunkat azzal is, hogy a színház félig tele volt! Így volt ez a San Siro-stadionban is. Az ok pedig abban volt keresendő, hogy a publikum nem Schönrrathra volt kíváncsi, hanem az óriás Carnerára, azt pedig az ügyetlen rendezők naponta többször is „elővezették” és így díjmentesen kielégítették a közönség kíváncsiságát. Carnerát „gratis” láthatta mindenki. Így keletkezett a 60—80.000 líras deficit.

Olaszországban Beppi Negri menedzser próbálkozott az állandó ringgel. A lelkes szervező 1930 és 1933 között vagy negyven mérkőzést rendezett — valamennyi érdekes és izgalmas volt. Az eredmény: kétszáz ezer líra deficit.

Beppi Negri azzal akarta megmenteni a helyzetét, hogy új rendszert vezetett be. A közönség sorából minden alkalommal zsűri alakult és ez a versenybírószám ötszáz lírát ítél oda annak a boxolónak, akinek munkája az est folyamán a legjobban tetszett.

SPORT-FOTO-OPTIC
A legolcsóbb sport-cikkék és azok javítása
A. M. MÜLLEY-nél
Timisoara, I. Strada Solderer 11.

Fejlődésnek indult Albánia sportja

Olasz iskola a labdarúgásban. — Minden egyesületnek saját pályája van

Albánia sportjáról csak nagyon keveset, vagy semmit sem tudunk. Nagyon sokan vannak, akik azt hitték, hogy Albániában nincsen sportélet. A való helyzet az, hogy ennek a kicsi országnak a sportja nagyon fejlett és fejlődőképes, úgy, hogy rövidesen hallani fogunk az albán versenyzőkről. Az albán népnek általában van érzéke a sport iránt és ha valaki már nem üzhet valamilyen sportot, abban az esetben anyagilag, vagy erkölcsileg támogat minden olyan megmozdulást, amely a sportot van hivatva előbbrevinni és fejleszteni. Mint a legtöbb országban, itt is a futballsport a legnépszerűbb. Jelenleg Albániában 130 egyesület működik 3 ezer játékosal. A múlt évben a csapatokat két csoportba osztották, ezeknek több alcsoportja van. A nemzeti bajnokságot kivont mérkőzések nagy látogatottságnak örvendnek és heves küzdelmeket eredményeznek. Minden csoportnak van egy bajnoka. Ezek a csoportbajnokok aztán a nemzeti bajnok bírszke címéért ütköznek meg. A bajnoki küzdelmek már megkezdődtek, a hóviharak miatt ugyan nagyon nehezen lehet a mérkőzéseket lebonyolítani. Albánia jelenlegi bajnoka a tiránai Sport Club. Csoportbajnokok: Baskimi, Skanderberg, Vlaznia. A sport Albániában állami irányítás alatt áll, ennek ellenére

Giuseppe Carpegna, a tragikus véget ért nagy olasz menedzser nem sokkal korán bekövetkezett halála előtt meg akarta rendezni a Bernascont—Al Brown mérkőzést. Ez lett volna az első világbajnoki meccs Olaszország földjén. Balszerencséjére nem sokkal a mérkőzés előtt a nemzetközi szövetség vitássá tette Al Brown világbajnoki mivoltát és így a meccset nem lehetett mint világbajnoki találkozót hirdetni. Ez volt a balszerencsés menedzser utolsó rossz fogása. Amikor Al Brown ügye tisztázódott, a mérkőzés világbajnoki jelleggel néhány évvel később a Piccolo Ringben került sorra.

Hogy a Carnera—Schönrrath esetben nem Carnera vonzóerejében volt a hiba, azt mi sem bizonyítja jobban, mint hogy két évvel a milánói félsiker után a Rómában megrendezett Paolion—Carnera-meccsnek egymillió líra bevétele volt.

AZ ÖNFELALDOZÓ MENEDZSER

Igen mulatságos módon vágta ki magát a bajból a menedzser, aki a Tex Richárdok előfutárjának tekinthető Európában. Bolognában történt 1915-ben, hogy a Verdi-színházban kellett volna feszült érdeklődés közepette megküzdnie bizonyos Cecchininek és egy Campagne nevű délfrancia boxolónak, akit a menedzser a Cote d'Azur bajnoknak hirdetett. A Verdi-színház már zsufoltság megtelt az előadás kezdetére katonákkal és civil közönséggel.

Kévéssel az előadás megkezdése előtt kiderült, hogy a francia nem jelent meg a tethelyen.

A menedzser azonban kerülte a feltűnést és mivel a belépődíjakat visszafizetni semmi kedvet sem érzett magában — ő maga „előlépett be” franciának.

Egy darabig mulatságos incselkedés folyt a két matador között, majd Cecchini véletlenül eltalálta a menedzsert, aki elterült a földön.

A bíró számolni kezdett:

— Uno, due, tre, quattro . . .

A menedzser óvatosan felelele a fejét, majd így szól hamisítatlan bolognai dialektusban:

— Tölem ugyan százig számolhat, én nem mozdulok, amíg ez az alak odébb nem áll innen . . .

Az első sarokban jól hallották a „francia” familiáris megjegyzéseit s nemsokára olyan hahotával vegyes botrány kerekedett a nézőtérben, amelyet még nem látott az öreg Verdi-színház.

Kolozsváron rendezik meg az erdélyi ökölvívó bajnokságok versenyeit

Kolozsvárról jelentük: Az ökölvívó szövetség erdélyi kerülete rendezésében január 20. és 21. napjain zajlanak le az erdélyi ökölvívó bajnokságok versenyei a kolozsvári unitárius kollégium tornatermében. A versenyen Brassó, Petrozsény, Marosvásárhely, Nagyszeben, Nagyvárad és Kolozsvár kiküldöttjei mintegy negyven-ötvenen vesznek részt.

Sporthírek mindenfelől

↑
Összeállította a TMAC a keleti partjára a hazai játékos keretet. A temesvári munkáslétek egyesületének vezetősége összeállította a játékos keretet, amely keleti turát bonyolít le. A csapatot ebből a keretből állítják össze közvetlenül az egyes mérkőzések előtt. A keret a következő: Eichler, Gerber, Galgóczy, Jánossy, Kohn, Faragó, Ilias, Reiter, Tóth, Zsizsik, Persam, Bücher, Szepl, Löwenfeld, Possák. A vezetőség a keret tagjainak névsorát már felterjesztette a szövetségnek.

↑
Ismét győzött a Stadiul Roman Afrikában. A bucurestii Stadiul Roman rugby csapata egymásután aratja győzelmeit Afrikában. Utolsó mérkőzésén, amelyet Casablanca válogatottja ellen játszott 7:6 arányban nyerte meg. A közönség lelkes fogadtatásban részesítette a román csapat vezetőit és tagjait.

↑
Nagy gólaránnyal győzött a Smoke Eaters csapata Kölnben. A kanadai Smoke Eaters jégkorongcsapat legutóbb Kölnben játszott, ahol a város válogatottját 9:1 arányban győzte le.

↑
Január 10-én kezd meg edzéseit a ploestii Tricolor. A ploestii csapat vezetősége úgy határozott, hogy az edzéseket már január 10-én megkezdik, még pedig azonnal a szabadban. Erre csak abban az esetben kerülhet sor, ha az időjárás kedvező lesz, ellenkező esetben tornagyakorlatokat végeznek a város valamennyi tornatermében. A Venus január 25-én kezd meg edzéseit.

↑
Megérkezett a román csapat Athénbe. A román válogatott csapat Szatambulból tovább utazva megérkezett a görög fővárosba, ahol a görög szövetség képviselői fogadták. Az együttes tagjai megérkezésük után edzést tartottak. Görögország ellen valószínűleg a következő csapat játszik: Szadovszky — Duce, Lengher — Pál, Pop, Costea — Moldoveanu, Mihalescu, Barátky, Reiter, Popescu.

↑
Barna nyerte Franciaország asztali-tenisz-bajnokságát. Franciaország asztali tenisz bajnokságáért vívott küzdelmek most értek véget és ezeknek során a magyar Barna lett Franciaország bajnoka. A női egyest a francia Soulagó nyerte.

↑
Erősít a Rovine Grivita. A craiovai Rovine Grivita vezetősége három új játékos szerződtetésével szeretné felerősíteni a csapatot. A három játékos a következő: Murza, Constantinescu és Stanciu. Murza, aki jelenleg az AMEFA játékos, már játszott a craiovai csapatban, Constantinescu a TMAC tehetséges fiatal játékos, míg Stanciu a calarasii Venus tagja.

↑
500, vagy 250 lei a játékosok jutalma. A keleti turán levő román válogatott csapat tagjai egy-egy megnyert mérkőzés után 500 lei jutalmat kapnak, míg döntetlen esetén csak 250 lei jutalomba részesülnek. Ezeknek a jutalmaknak a megállapítása és kifizetése független a már előzőleg megállapított részesedéstől, amelyet az egyesületek kapnak.

KÖNYVEK

* KODOLÁNYI JÁNOS: *Julianus barát.* A XIII. század nagy magyar hőségének, az Ázsiában rekedt magyarság legelső kutatójának alakját eleveníti meg Kodolányi János új történelmi regénye. Hétszáz éve, hogy a lelkes dominikánus barát elindult utjára a föltátra az akkori Európa előtt a világ olyan részeit, amelyekről odáig csak fantasztikus mesék adtak hírt. Két esztendői szenvedés és küzdelem után sikerült is megtalálnia Magna Hungáriát s Oroszország félvad népein és ősréngeteigen át hazájába visszatérve hírt hoznia a pogány magyarokról. Kodolányi János, aki a magyar történelmi regények elismert mestere, ebben a könyvében hatalmas jelenítő erővel írja le azt az utat, amelyet Julianus a nagy terv első gondolatától a végrehajtásig, az első magyarral való találkozásig megtett. Kodolányi János: *Julianus barát* című műve az Athenaeum nagyregény sorozatában jelent meg. A hatalmas mű 711 lap terjedelmű óriási történelmi regény. 238 lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepage-nál, Kolozsvár.

Rádió

PÉNTEK, JANUÁR 6.

Bucuresti. 6.35: Ritmikus torna, orvosi hírek, reggeli hangverseny, háztartási tanácsok. 12: Hang-
lemezek. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport.
13.10: Déli hangverseny. 14.10: Hírek. 14.30: A
hangverseny folytatása. 15.10: Közlemények. 19:
Időjelzés, időjárásjelentés. 18.02: Dr. C. Sufleri
előadása. 18.12: Rendőrzene. 19: Mihail Ralea
előadása. 19.15: Brahms-lemezek. 20: Pr. Gala
Galaction előadása. 20.15: Hanglemezek. 20.35:
Mozart: Figaro házassága című operájának köz-
vetítése. 21.20: Dimitrie Nanu verseket mond.
22.20: Hírek, sport. 23.15: Hírek külföldre fran-
cia és német nyelven.

Budapest I. 9: Hanglemezek. 9.40: Hírek. 11: Ka-
tolikus istentisztelet. 12.20: Görögkatolikus isten-
tisztelet. 1.25: Időjelzés, időjárásjelentés. 1.35:
Operaházi Zene. 2.10: Világhíradó. 3: Pertis
Pali és cigányzenekara. 4: Diákfélóra. 4.30: A
vakok „Homeros” énekkara. 5.10: A szolvákiai és
ruszinszói magyar tanítók munkája. Előadás.
5.30: Berzsenyi László dr. és Villax István dr.
zongorázik. 6: Tuniz és Korzika. Előadás. 6.30:
Ilniczky László jazzzenekara. 7: Mocsicki, a len-
gyel köztársaság elnöke. Előadás. 7.30: A magyar
nyelv tisztaságáért. 7.35: Részletek Irving Berlin
„Alexander's Ragtime Band” című filmjéből. 8.05:
Hírek. 8.25: Betlehem. Előadás. 8.35: Fleta-

lemezek. 8.50: Sportközlemények. 9: Constantin
abbé. Vigjáték három felvonásban. 10.40: Hírek,
időjárásjelentés. 11: Farkas Jenő és cigányzene-
kara. 11.30: Hírek német és olasz nyelven. 12:
Hírek angol és francia nyelven. 12.10: Szalonze-
nekar. 1.05: Hírek.

Budapest II. 12.15: Hanglemezek. 7.05: Ilniczky
László jazzzenekara. 7.35: A nagymesterek versen-
ye Hollandiában. Sakkelőadás. 9: Zimmermann
Mária énekel. 9.35: Gécy Barnabás zenekarának
Hanglemezei. 10: Hírek. 10.20: Kamarazene.

Belgrád. 18: Egyházzenei hangverseny. 21.45: Kar-
ének. 22.30: Könnyű zene.

Milánó. 20.20: Lemezek. 22: Szimfónikus hangver-
seny. 24.15: Táncczene.

Strassburg. 20.05: Lemezek. 21.30: Könnyű zene.
22.15: Lemezek. 22.30: Operaelőadás.

Varsó. 18.30: Operaelőadás. 20.30: Zenekari hang-
verseny. 22.15: Lemezek.

SZOMBAT, JANUÁR 7.

Bucuresti. 6.45: Ritmikus torna, orvosi hírek, reg-
geli hangverseny, háztartási tanácsok. 12: Hang-
lemezek. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport.
13.10: Déli hangverseny. 14.10: Hírek. 14.30: A
hangverseny folytatása. 15.10: Közlemények. 17:
Országóra. 18.15: Munkásóra. 19.15: Időjelzés,
időjárásjelentés. 19.17: „Baikal” balalajkaze-
nekar. 19.55: Jean Moscopol énekel. 20.20: Stroe
és Vasilache humoristák. 20.35: Maria Tănase,
Alex. Bojonescu és Stefan Sava énekel. 21: Rá-
dióposta. 21.15: „Melody” jazzzenekar. 22: Hírek,
sport. 22.15: Hanglemezek. 23.15: Dinu Serbá-

nescu zenekara. 23.45: Hírek külföldre francia és
angol nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek. Utána
étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Somlay
Károly elbeszéléseiből. 11.45: Mit nézzünk meg?
Felolvasás. 1.10: Dániel Ernő zongorázik. 1.45:
Hírek. 2: Hanglemezek. 2.20: Időjelzés, időjárás-
jelentés. 3.35: Hírek. 4: Élelmiszerárak. 5.15:
Világjáró úton. Cserehely Gyula meséje. 5.45: Hí-
rek. 6: Mit üzen a rádió. 6.35: Dénes József és
cigányzenekara. 6.50: Férjhez mehetnek-e ma a
lányok. Előadás. 7.35: A magyar nyelv tisztasá-
gáért. 8.05: Hírek. 8.25: Szalonzenekar. 9.10
Komjáthy Aladár versei. 9.30: Kéler Béla-est.
10.40: Hírek, időjárásjelentés. 11: Miletin Géza
jazzhármasa. 11.30: Hírek német és olasz nyel-
ven. 12: Hírek angol és francia nyelven. 12.10:
Farkas Béla és cigányzenekara. 1.05: Hírek.

Budapest II. 6: A Szociális Misszió Társulat elő-
adása. 7.35: Mezőgazdasági félóra. 8.25: Orvosi
vizsgálat a házasság előtt. Előadás. 9.10: Szalon-
zenekar. 10: Hírek. 10.20: Jazzdalok és tánc-
számok.

Bécs. 20: Házizene. 21.10: Bécsi tánczene. 23.30:
Zenekari hangverseny.

Belgrád. 21: Népdalok és táncok. 22.30: Zenekari
hangverseny.

Milánó. 18.15: Szimfónikus hangverseny. 22: Gitár-
zene. 23: Citerazene. 24.15: Táncczene.

Strassburg. 20.50: Lemezek. 21.30: Lemezek. 22.20:
Zenekari hangverseny. 23.50: Lemezek.

Varsó. 20.15: Tarkazene. 22: Szórakoztató zene és
ének. 24.15: Zenekari hangverseny.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Az 1938. júl. 18-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet alapján apróhirdetési áraink a következők: állástkeresés, elvesztett tárgyak, eltűnt személyek, fürdő s
gyógyhely hirdetések szavankint egy leu. Házasság és Levelezés nem közzölhető, minden más rovatban szavankint kettő leu.
Legtöbb apróhirdetés tíz szó. Az apróhirdetések díja előre fizetendő. — Apróhirdetéseket felvesz I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata
I. C. Brătianu 3. II. kerület: Tamás-traffic, Piata Badea Cârțan 8. — Kardos-traffic, Piata Traian (szerb templom mellett), Grósz-traffic, Calea Dorobantilor 2.
III. kerület: Helfenbein-traffic, Piata Lahovari. IV. kerület: March-traffic, Piata Küttli. — Nőgrády-traffic, (Tivoli mellett) — Olariu-traffic, Piata Dragalina 6. Tele-
fon 45—06. — Vittek-traffic, Bul. Carol 54. — Galgóczy-traffic, Strada Brătianu 15/a. Telefo-
n 5—13.

Oktatás

Francia nyelvben órákat adok iskolás
gyermeknek, felnőttek részére tár-
salgási órát. Erdéklődni délután 2—4
között IV. Spl. Müller Guttenbrun 7.
ajtó 1. 2859

A „Bérczi”-féle gyors- és gépirószak-
iskola II. félévi tanfolyama e hó 15-
én kezdődik. IV. Str. Bonnaz 4.
(Küttl térnél). 2861

Mintegy 25 óra alatt megtanítom rom-
mánul eredeti módszeremmel. Ve-
gyen próba órát! Jelige: „Nagyon ko-
moly” 2862

Alkalmazás

Leszerelt borbélysegédet keresek, 600
lei és teljes ellátás. Szabad Miklós.
Relint. 2864

Ügyes szakácsnő

és
egy minden leány
jó fizetés ellenében, azonnali be-
lépésre kerestök. — Cím: III.
Brâncoveanu 29. szám.

Szorgalmas minden kerestetik, je-
lentkezni délután 2—4-ig IV. Str.
Mircea Vodă 1. 565

Angliában főzni tudó nők havi 4.000
lei kezdő fizetéssel felvétetnek. Ismer-
tető: külföldi válaszlevegéért dr.
Bockné, Oradea, Str. Rimanoczy 2.
691

Állást keres

Mosást, vasalást, takarítást vállal
szorgalmas fiatalasszony. Cím a kiadó-
ban. 2848

Lakás

Kiadó kapualatti bajárral bíró bú-
torozott szoba, fürdőszoba használa-
tal, kívánatra reggeli és ebéd koszt-
tal Cím a kiadóban. 3530

Újonnem épült házban szép egyszobás
konyha, kamra és W. C.-ből álló föld-
szinti lakás II. Str. Verde 36 alatt:
(1-es villamos végállomásnál) febr-
uár 1-re, vagy azonnalra kiadó. Er-
deklődni lehet II. Str. Dorobantilor
30. Telefon: 43—29. 564

Bútorozott szoba, fürdőszoba haszná-
lattal és esetleg teljes ellátással (két
személynek is) azonnalra kiadó. Cím
a kiadóban. 3529

Szép egyszobás lakás február 1-re
kerestetik. Címeket „Csendes lakó”
jellegre a kiadóba kérem. 3645

Adás-vétel

Füzdős cipő 37-es női lábra, barna,
vagy fekete, csakis jó állapotban lé-
vő megvételre kerestetik. Cím a ki-
adóban. 3606

Kombinált szoba teljesen új dió fur-
niros eladó. Földi asztalos II. Str. S.
Barnuti 80 a 2-es villamos megál-
lónál a sarkon. 563

Rea biliárd asztalok, használt álla-
potban 6.000 leiert kaphatók. Erte-
kezni Károly Katz Str. Fröbl 47. 692

Ha szép akar lenni?

Használjon KULKA-féle liliom-
tejszemet, liliom-tejszappant és li-
liompudert, három színben. Kap-
ható kizárólag a

Városi

gyógyszertárban

a „Fekete Sashoz” I. Piata I. C.
Brătianu.

Kütfőjele

Találtatott him fehér máltai pinszi
kutya. Tulajdonosa átveheti. II. Spl.
Draghici 3. 556

Kölcsön kapható 10.000—10 millióig
5—7 és fél százalékra bármilyen cé-
lokra, 1—30 éves törlesztésre. Bő-
vebb felvilágosítást ad: Credit Inter-
national Timisoara, III. Str. Ciprian
Porumbescu 31 szám. A katolikus
templomig a 6-os villamossal. 2841

Ada-Kalehról Rahát

(szultánkenyér)

Legfinomabb rózsa, narancs, vani-
lia, málna, citrom, barack és eszo-
koládé, kimérve, vagy szép kivitelű
csomagolásban tetszés szerint na-
gyobb darab vagy apróra vágva.
Rendelésre minőség szerint: Finom
lei 44. — Különlegesség lei 60. —
Lokum lei 86 árban, postán, vagy
vasuton promt szállít

Matics Mihály, Orsova

Depozit de Rachat dela Ada-Kaleh

Fájalomtól mélyen lesújtva tudatjuk, hogy a legjobb
férj, apa, após, illetve rokon,

SOMOGYI GÁBOR

nyugdíjas vasutas,
59 éves korában, rövid szenvedés után, f. év január 4-én el-
hunyt. Temetése pénteken, január 6-án, délután 4 órakor, a
IV. kerületi Nicolae Balcescu-ucca 32. számú gyászszobából a jó-
zsefvárosi temetőben, a református egyház szertartása szerint
megy végebe.

NYUGODJÉK BÉKÉBEN!

őzv. Somogyi Gáborné felesége, Eszti, Kató leányai, Weindor-
fer József, Marc Ion, vejei

Hirdessen a
DÉLI HIRLAP-ban

Nyomtatja a „HIRLAP” tipografia și editura S. i. n. c. Arad.